

Metodika tvorby bibliografických záznamů kramářských tisků, špalíčků a přívazků v online programu Ignis 2

Iva Bydžovská - Michal Klacek - Matěj Měříčka,

Knihovna Národního muzea

2022

Metodika tvorby bibliografických záznamů kramářských tisků, špalíčků a přívazků v online programu Ignis 2

Výsledek vytvořený v rámci institucionálního financování dlouhodobého koncepčního rozvoje
výzkumné organizace Národní muzeum (DKRVO 2019-2023/25.I.d, 00023272).

Verze 1.1

Iva Bydžovská - Michal Klacek - Matěj Měříčka,

Knihovna Národního muzea

2022

Návrh okruhu uživatelů:

Metodika je určena pro katalogizaci kramářských tisků primárně v Knihovně Národního muzea a je podkladem pro zpracování či převod bibliografických záznamů pro internetovou knihovnu kramářských tisků Špalíček.net. Metodika a online nástroj Ignis.2 bude k dispozici zájemcům o spolupráci s internetovou knihovnou Špalíček.net a institucím i jednotlivcům se zájmem o problematiku zpracování kramářských tisků.

Odborní recenzenti:

Mgr. Marie Balíková, Národní knihovna České republiky

Mgr. Jitka Machová, Moravská zemská knihovna

Aplikace Ignis 2 a metodika vznikly za finanční podpory Ministerstva kultury v rámci institucionálního financování dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace Národní muzeum (DKRVO 2019–2023/25.I.d, 00023272).

Obsah

Úvod.....	7
Práce s programem Ignis 2.....	7
Přihlášení, otevírání a ukládání souborů.....	7
Uspořádání editoru	10
Nastavení editoru.....	11
Dostupné formy editace	12
Katalogizace samostatného kramářského tisku / kramářské písňe.....	13
Administrativní informace (O záznamu)	17
Identifikace dokumentu.....	18
Popis předlohy	19
Popis.....	19
Jazyky	20
Datace	21
Tiskaři	22
Další původci	26
Popis předlohy - dokončení.....	27
Shrnutí.....	28
Věcný popis/klíčová slova a termíny.....	29
Rozpis obsahu (Titulní strana).....	31
Rozpis obsahu (Kolofon)	33
Rozpis obsahu (Incipit).....	35
Rozpis obsahu (Melodie/Nápěv).....	37
Rozpis obsahu (Počet slok).....	39
Historie dokumentu	40
Provenience	40
Fyzický popis	42
Fyzický popis základní info	42
Dispozice	44
Typografie	45
Výzdoba.....	46
Vazba.....	48
Stav dokumentu	49
Další informace	50
Literatura, citace, zdroje	50
Další zdroje.....	51

Katalogizace - Špalíček písní.....	52
Popis konvolutu.....	52
Popis.....	52
Datace	53
Další původci	53
Shrnutí.....	53
Rozpis obsahu (Titulní strana).....	53
Rozpis obsahu (Kolofon)	53
Historie dokumentu (Provenience).....	54
Fyzický popis	54
Vazba.....	54
Stav dokumentu	54
Další informace (Literatura, Citace, Zdroje):.....	54
Katalogizace – Přívazek	55
Identifikace přívazku:	55
Katalogizace – Přítisk.....	56
Uložení záznamu:	56
Literatura ke zpracování kramářských tisků:	58
Online zdroje.....	59
Metodika a přístup k programu Ignis.....	59
Přílohy	60
Hlavní záznam konvolutu	60
Přívazek	63
Samostatný tisk.....	66
Soubor XSD pro zápis v Ignisu	69

Úvod

Aplikace Ignis 2 a metodika vznikly za finanční podpory Ministerstva kultury v rámci institucionálního financování dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace Národní muzeum (DKRVO 2019–2023/25.I.d, 00023272).

Ignis 2 a Metodika tvorby bibliografických záznamů kramářských tisků vznikly jako nástroj pro zpracování bibliografických záznamů fondů kramářských tisků a příbuzných dokumentů pro správu a zpřístupnění sbírek Knihovny Národního muzea a spolupracujících institucí. Využívá mezinárodní formát popisu textových dokumentů TEI P5. Výstupem jsou strukturované XML soubory, se kterými je možno dále pracovat standardními či specializovanými softwarovými nástroji.

Metodika je podkladem pro zpracování podkladových dat internetové knihovny kramářských tisků Špalíček, která si klade ambici postupně obsáhnout co nejširší spektrum primárně bohemikálních kramářských tisků, které se nacházejí ve sbírkách paměťových institucí či soukromých sběratelů.

Nástroj můžeme poskytnout případným dalším zájemcům jako komplexní řešení pro digitalizaci a zpřístupnění sbírkových fondů kramářských tisků.

Aktuální text metodiky a další související dokumenty včetně historie verzí jsou dostupné online na www.spalicek.net/ignis.

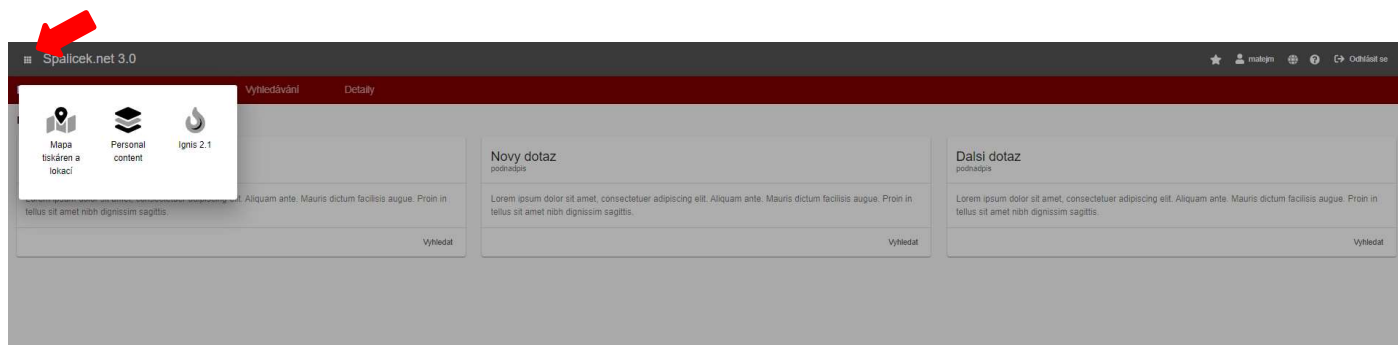
Práce s programem Ignis 2

Přihlášení, otevírání a ukládání souborů

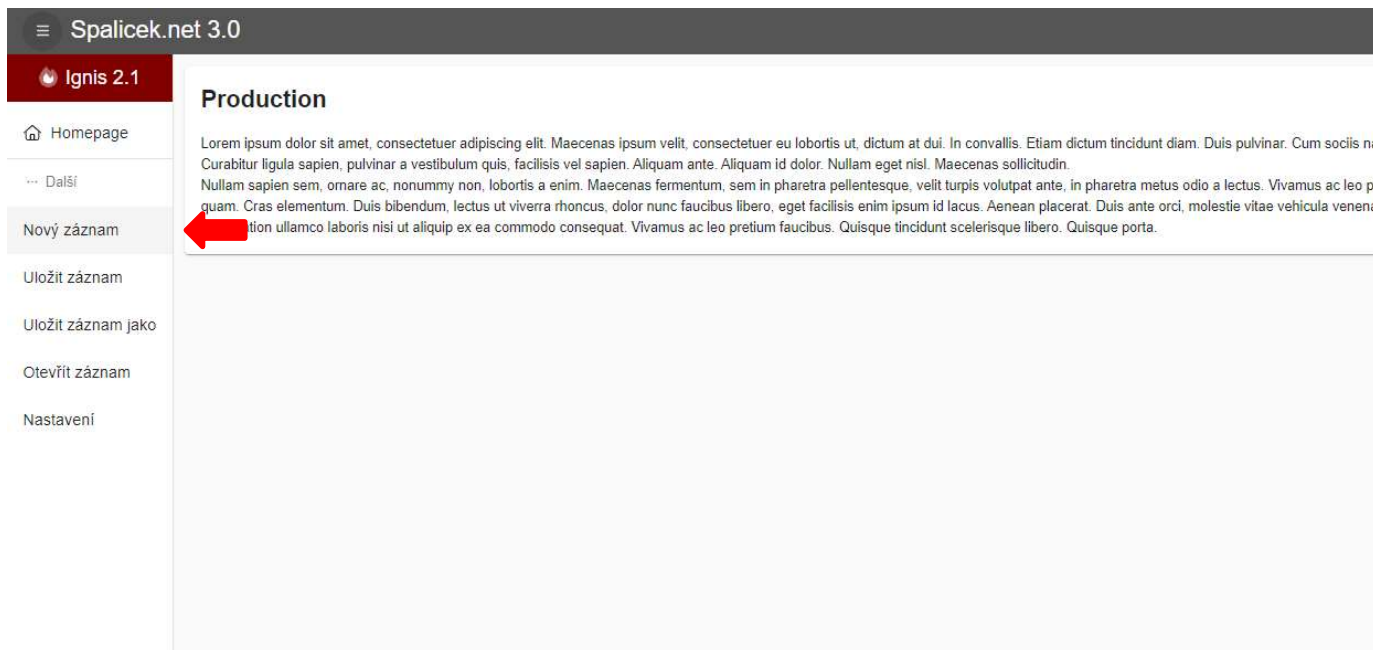
- 1) V prohlížeči zadáme do adresního řádku adresu: <http://www.spalicek.net/hub/ignis/lana/default/homepage>
Přístup je možný také přes titulní stránku Ignisu: <http://spalicek.net/ignis>

V pravém horním rohu obrazovky klikneme na: **Přihlásit se**. Zadáme přihlašovací údaje, které nám byly přiděleny, a potvrdíme.

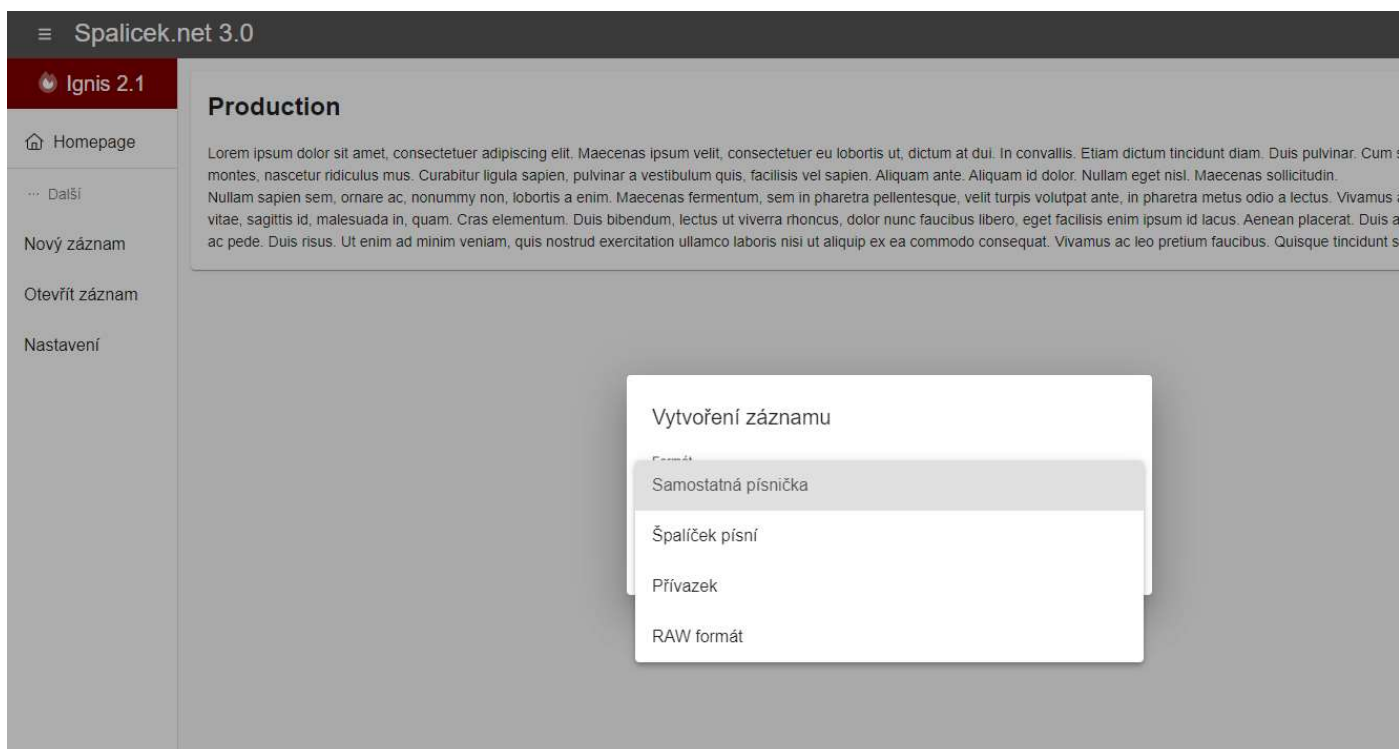
- 2) V levém horním rohu nově načtené stránky klikneme na ikonu složenou ze tří vodorovných čar a z nabídky, která se objeví, vybereme **Ignis 2.1**.

3) Po načtení další stránky klikneme v levém sloupci na: **Nový záznam**.

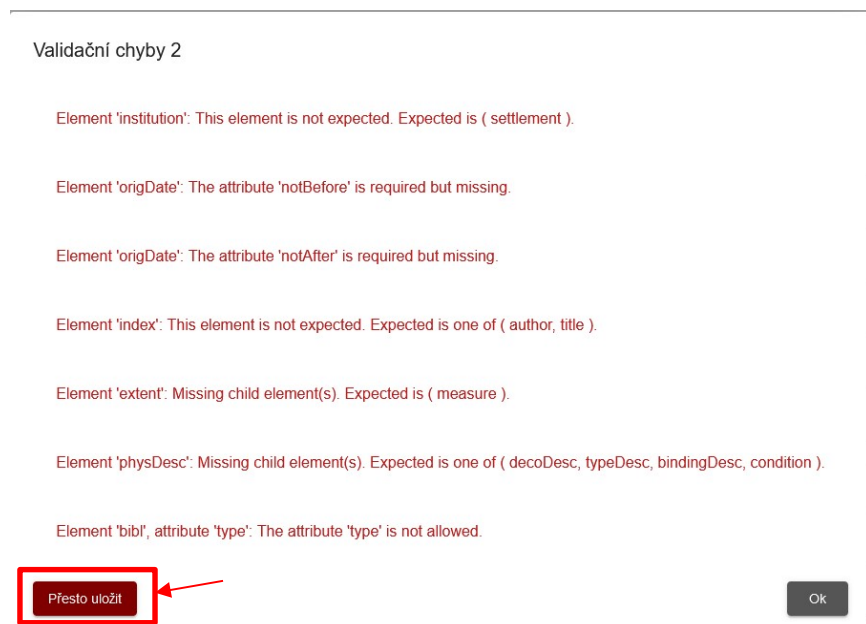

4) V nabídce, která se objeví, vybereme příslušný formát a volbu potvrdíme.

5) Po ukončení práce ve stejné nabídce zvolíme **Uložit záznam jako**.

Před uložením záznamu probíhá v systému formální validace a případně systém může ohlásit chyby ve vyplněném záznamu. Tyto chyby nejsou na překážku uložení záznamu jako hotového, takže v okně s varováním můžeme zvolit tlačítko **Přesto uložit** a se záznamem pracovat později.

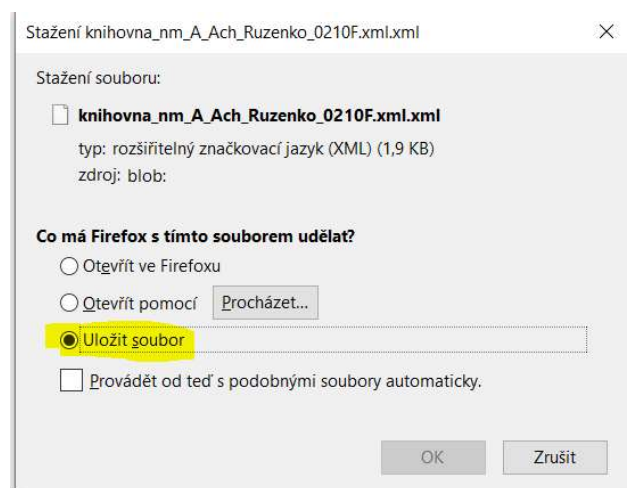

Ukládání souboru funguje v rámci nativního prostředí prohlížeče.

Prohlížeč **Chrome** záznam z aplikace ukládá do přednastaveného adresáře (nejčastěji Stažené soubory, ale lze změnit v Nastavení prohlížeče).

Prohlížeč **Firefox-Mozilla** umožňuje záznam

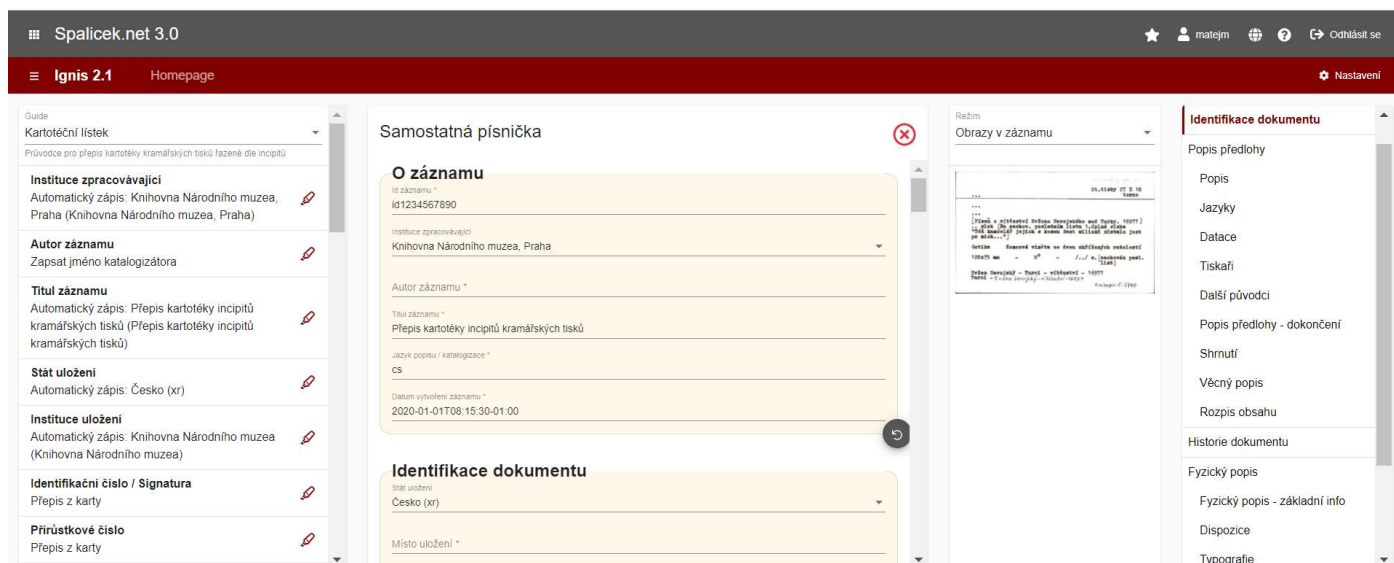
- pro kontrolu otevřít v prohlížeči
- či ho otevřít v jiném programu
- nebo uložit do přednastaveného adresáře (nejčastěji Stažené soubory) svém počítači.

Hotové soubory si ukládáme do svého počítače a po zpracování všech přidělených souborů (záznamů) je odešleme mailem zpět do Národního muzea (ideálně adresář komprimovaný jako .zip soubor).

Uspořádání editoru

Editor je rozvržen do čtyř panelů.

1) Guide - Kartotéční lístek: Průvodce pro přepis kartotéky kramářských tisků řazené dle incipitů

V levé části je navigační panel pro přepis kartotéčních lístků. Řazení položek zde odpovídá nejčastějšímu řazení informací na kartotéčním lístku. Po kliknutí na příslušnou položku navigačního panelu je katalogizátor nasměrován přímo k danému poli ve formuláři, které se červeně zvýrazní, podbarví. Tento nástroj slouží výlučně KNM pro projekt VISK 5 a v této metodice ho nebudeme dále popisovat.

2) Formulář

Slouží k popisu kramářských písní. Na začátku formuláře je uveden formát zpracovávaného předmětu: **Samostatná písnička / Špalíček písní / Přítisk**. Jednou z možností, jak vyplňovat formulář, je postupovat po jednotlivých polích od shora dolů.

3) Náhled kartotéčního lístku / Digitalizát

Další panel umožňuje zobrazení náhledu kartotéčního lístku / digitalizátu popisovaného dokumentu, je-li propojen s připraveným XML souborem. Pokud jsou zobrazeny všechny 4 panely, je náhled téměř nečitelný, ale pokud zobrazení následujícího panelu (Menu) v **Nastavení** zakážeme, náhled kartotéčního lístku se zvětší a bude snadno čitelný. V případě špatně čitelných kartotéčních karet nebo u malých monitorů klikneme na náhled digitalizátu, který se otevře v dalším panelu prohlížeče.

4) Náhled XML popisu

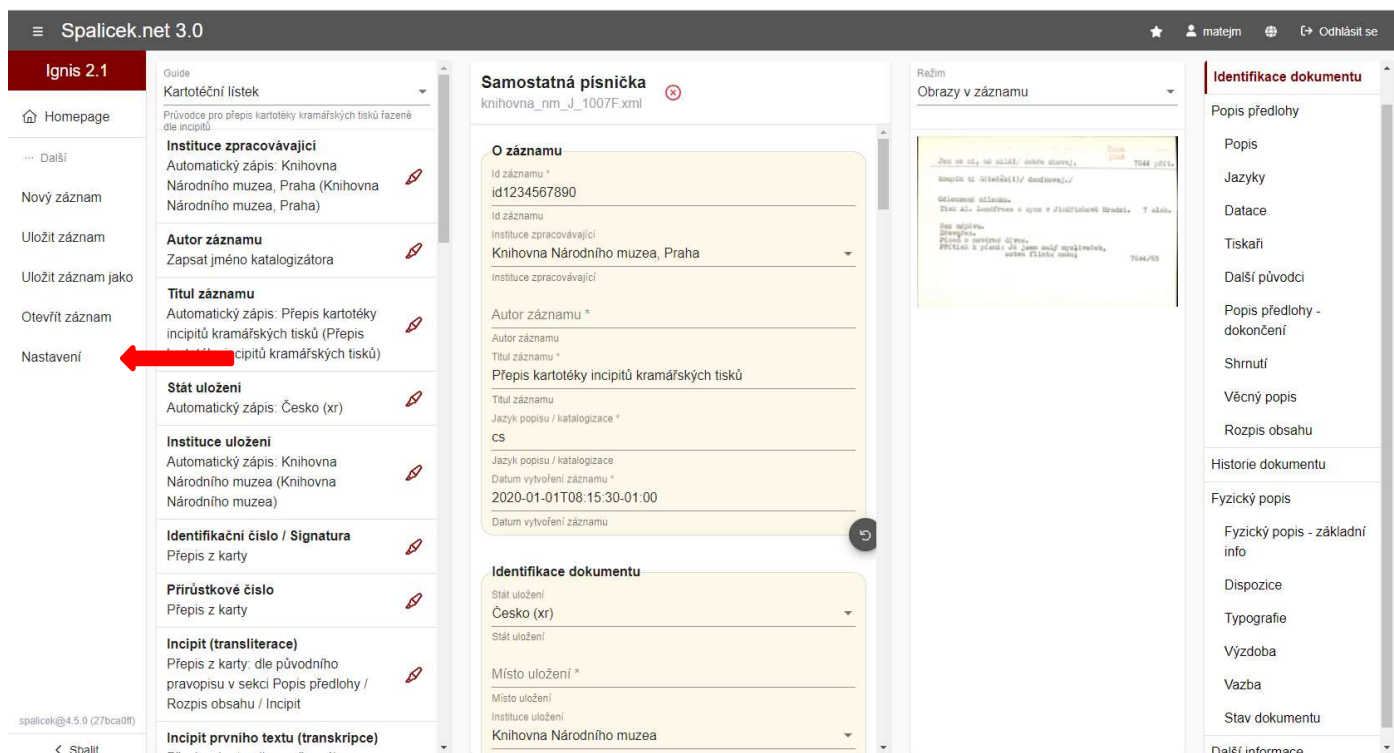
Ve stejné části formuláře je možno zvolit zobrazení výsledné struktury XML popisu.

5) Menu

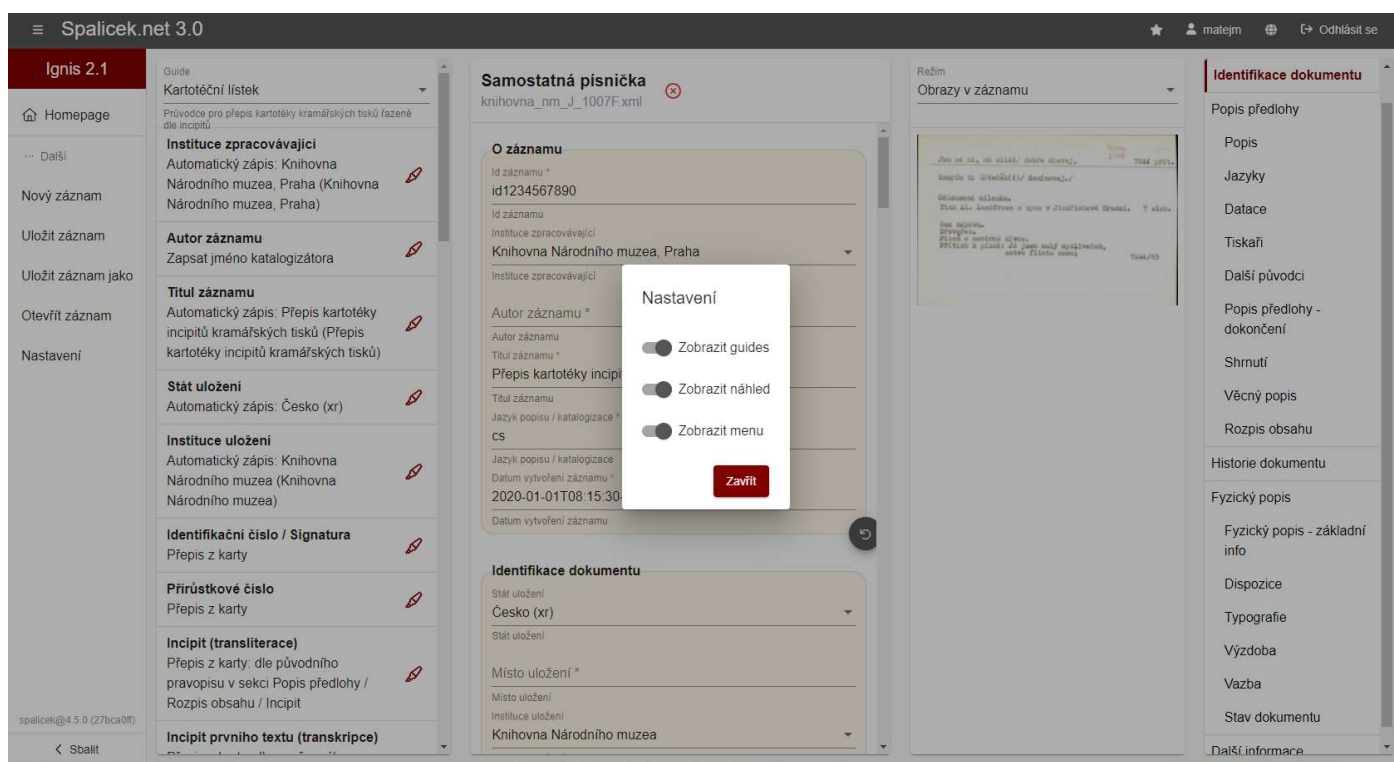
Posledním panelem je **Menu**, které slouží k orientaci ve formuláři a rychlému přesunu na potřebné místo. Členění menu odpovídá struktuře a řazení položek ve formuláři. Aktuální část formuláře, ve které se katalogizátor nachází, je zvýrazněna červeně a doplněna červenou svislou čarou na levé straně panelu s **Menu**.

Nastavení editoru

Editor je možné přizpůsobit aktuálním potřebám uživatele pomocí **Nastavení** v levém panelu (tento panel je možné tlačítkem minimalizovat).

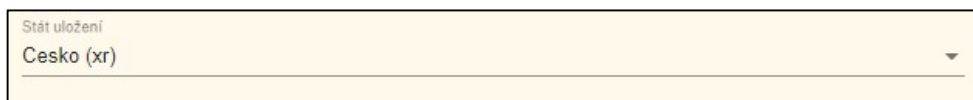

Jednotlivé panely (Guide - Kartotéční lístek, Náhled, Menu) je možné **zapínat a vypínat**. Pro potřeby popisu kramářských tisků můžeme vypnout Guide – Kartotéční lístek a náhled.

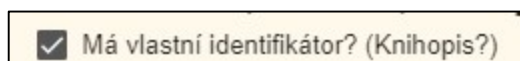

Dostupné formy editace

- Ruční zápis hodnot
 - Pole pro zápis umožňuje vepsat text z klávesnice
 - Např. **Autor záznamu**
- Výběr hodnot z roletky
 - Pole pro zápis má na konci šipku. Po kliknutí na ní se rozbalí roletka a uživatel z ní vybere vhodný termín
 - Např. **Stát uložení**
- Automatický zápis
 - při kliknutí na položku v Guide, která umožňuje automatický zápis, se potřebná hodnota sama doplní do formuláře
 - Např. **Instituce zpracovávající**
- Zaškrťovací políčko
 - Po kliknutí na zaškrťovací políčko se uživateli rozbalí další část formuláře, kterou je zapotřebí vyplnit, je-li informace v zaškrťovacím políčku platná.
 - Např. **Má vlastní identifikátor?**
- Opakovatelná pole nebo bloky
 - Je-li u pole nebo bloku tlačítko „**Přidat položku**“, po kliknutí na něj se pole/blok duplikuje
 - Např. **Klíčové slovo/termín**
- Odstranění pole/bloku
 - Je-li u pole nebo bloku tlačítko „**Odebrat položku**“, po kliknutí na něj se pole/blok odstraní
- Vymazání obsahu pole/bloku
 - Tlačítko „**Resetovat**“ umožňuje smazat již vyplněné hodnoty v daném poli/bloku

Stát uložení
Cesko (xr)

Má vlastní identifikátor? (Knihopis?)

Katalogizace samostatného kramářského tisku / kramářské písně

V následující části se budeme věnovat katalogizaci samostatného kramářského tisku, kramářské písně a případně dalších drobných tisků, které se v paměťových institucích tradičně uchovávají a zpracovávají spolu s kramářskými tisky. Způsobu katalogizace *špalíčeků kramářských písní a přívazků* se budeme věnovat zvlášť.

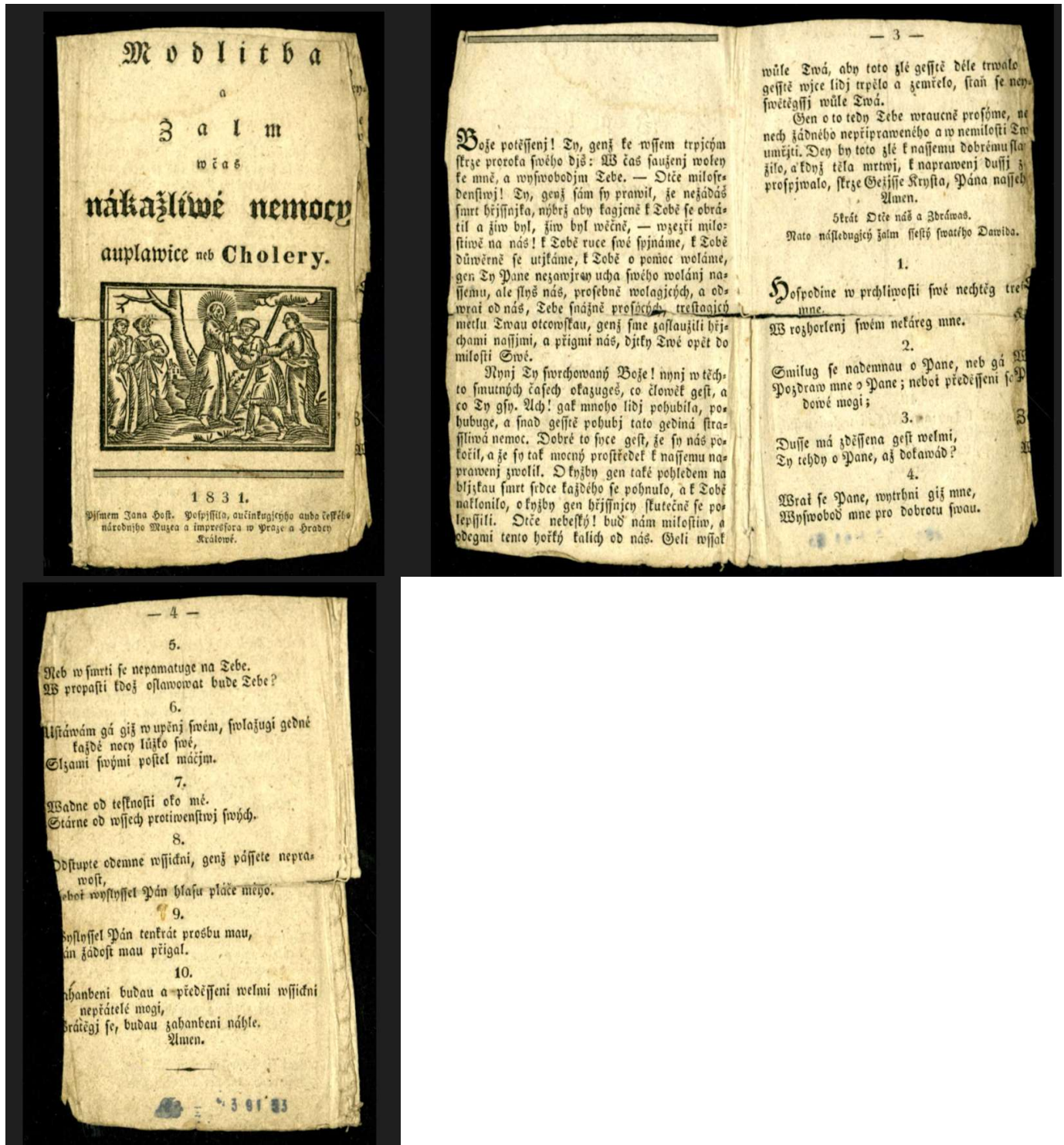
Příklad samostatné kramářské písně:

Kramářská píseň „Vystěhovaľci na Krym nechťe sobě chuť zajít. Kratochvilná píseň pro české krajany.“ vytištěná v roce 1862 Antonínem Augustou v Litomyšli představuje klasickou kramářskou produkci s typickými prvky: relativně dlouhý název shrnující obsah, titulní dřevořezová ilustrace, nápěv, neumělý verš, humor i poučení zároveň. V KNM rozlišujeme kramářské prozaické tisky a kramářské písně, často jsou ale zpracovávány v rámci jednoho fondu.

Příklad drobného náboženského tisku:

Modlitba a žalm v čas nákažlivé nemoci ouplavice neb cholery. vytištěná v roce 1831 může posloužit za příklad drobného náboženského tisku často produkovaného a šířeného podobným způsobem jako kramářské tisky. S kramářskými tisky sdílely tyto modlitby i vizuální formu. Často je nalzáme ve vázané ve špalíčcích kramářských tisků.

Příklad kupletu:

Píseň „V naší České republice jen se dřem“ od Václava Davida může posloužit jako typický příklad satirické písně - kupletu. Jako žánr se kuplety vyvíjely v 2. polovině 19. století, s kramářskými tisky mají společnou písňovou formu a humor, ale odlišují se obsahem, který postrádá morální ponaučení. Kuplety jsou považovány za pokračovatele kramářských písní. Oproti kramářským písním se odlišují notovým záznamem a vydáváním v edicích. Program Ignis 2 počítá i se zpracováním tohoto typu sbírkového materiálu.

Vesikera práva vyhrazena.

Všem tenochům v republice československé.

V naší české republice jen se dřem...

V. DAVID.

V na - sí čes - ké ro - pu - bli - ce jen se dřem,
ve dnev - no - ci pi - nou pa - rou pra - cu - jem. Lá - skou
k vla - sti jsme až zpl - ti, pro - to jsme tak pra - co -
vi - ti, to je pře - ce i - de - á! nás nej - vyš -
ší, Hl - ml Her - got, Je - žíš!

2. Křičíme jen, „Nazdar!“ „Sňvat“ vesele,
hned jak ležem před polodnem z postele:
a pak přese všechny křiky,
pro fasung jdem do trafiky,
to je pro nás práce nejbližší!
Hlml Hergot, Ježíši!

to píseň

*) Klavírní doprovod za ohnos Kč. 3.50 zable nakladatelství.
Nakladatel Jar. Stožický, Brno - Bratislava.
Copyright 1926 by Jar. Stožický, Brno - Bratislava.

3. Po obědě celý zdfen, bože náš,
letíme do hospody na mariáš;
to je práce samá muka,
mohl by je plná ruka,
tohle nikdo neví a neslyší,
Hlml Hergot, Ježíši!

4. Oápoledne zase práce velká,
pro podporu honem každý utíká;
a teď přijde velká práce,
jde se, kde je demonstrace,
tam se proti všák něco uslyší,
Hlml Hergot, Ježíši!

5. Ministrů, ti všichni letí na práci,
peční, jezdi, hrají karty, chudáci,
světlo vědné at jim svítí,
neďají se podplatit,
ale když - - pak se to utíá,
Hlml Hergot, Ježíši!

6. Neumíme republiku vydrát,
proto stádní dluky jsou do miliard,
čeští pracují a budou,
na štěstí však jenom hubou,
tak dostanem od někohe brzy vix
Hlml Hergot, kručíš!

První řád přímpl pro rytí a tlak nos
Em. Starý, Praha, XVI/884.

**KABARETNÍ REPERTOIR PÍSNÍ,
KUPLETŮ A VÝSTUPŮ.**

1. Smích republiky. 2. Jako tužáci. 3. Každý má nějakou. 4. Stuba, chanson. 5. Zmařená naděje. 6. Na brněnské pouti. 7. Koflíka, chanson. 8. Loviška na Špilberku. 9. Vítavka. 10. Zázračná inžekce. 11. V naší české republice. 12. Mládenci neženě se! 13. Strašidlo na Špilberku. 14. To naše Brno. 15. Marta. 16. Hrom do toho! 17. Dlouhý, široký a bystrozraký. 18. Quo vadis, Magda - lina? 19. Fonglickáš! 20. Sežrali svíčku a seděl potmě. 1a. II. díl. 21. Kačka. 22. Pobuda. 23. 10 mrtvol za 5 minut. 24. Serenáda. 25. Písnička drenutá. 26. Roštěk. 27. Hurá, drabota padá. 28. Písnička za živa pohřbeného. 29. Ne - šika. 30. Pomník z huby a slova. 31. Cirkus v Praze. 32. Sopot lésky. 33. Á - mira. 34. Květinářka. 35. Spací panenka. 36. V Cílebaru. 37. Kouzlo jara. 38. Tuláci. 39. Max a Pepi. 40. Brněnský krokodýl. 41. Rodinná tajemství. 42. „Slavílačský“ Sport. 43. Románek z mask. plesu. 44. Blond a černý Duetto pro 2 páry. 45. Inkognito. 46. Vojáci jdou. 47. Zábka. 48. Shimny. 48. Petrovské zvonky. 49. Kropěť ulice. 50. Píseň máje. 51. Nevěšte panenky vojákům. 52. Věčné žit nebudem. 53. Ou, ou, ou. 54. Coupé pouze po dámy. 55. Zby - tečná obava. 56. Píseň zvířátek. 57. Ultimatum ženám. 58. Příjemná vzpomín - ka. 59. Pomníka starého mládence. 60. Když komín netáhne. 61. Pane! Proč jdete za mnou? 62. Ale Anna! 63. Emilie. 64. Stokrát víc! 65. Zázračný ko - berec. 66. Mikado. 67. Červíkovice rajčok. 68. Maňasek. 69. Píseň o filosof - ce Heleně. 70. Zimní píseň. 71. Dvě vzpomínky. 72. Po muzice. 73. Žluté domi - no. 74. Zrodčko. 75. Krajánek.

R. HLAVA *kuplety 3*

**ÚSTŘEDNÍ ZÁVOD HUDEBNÍ
JAROSLAV STOŽICKÝ, BRNO, ZÁMEČNICKÁ č. 2,
BRATISLAVA, DLHÁ 81**

Administrativní informace (O záznamu)

Pole: *Id záznamu, Instituce zpracovávající, Autor záznamu, Titul záznamu, Jazyk popisu, Datum vytvoření záznamu*

The image shows a web interface for entering metadata. On the left, a form titled "Samostatná písnička" contains several fields. The "O záznamu" section is highlighted with a red box. Below it are sections for "Identifikace dokumentu" and "Popis předlohy". On the right, the XML output for this form is displayed, showing the mapping of form fields to XML tags.

O záznamu

Id záznamu *
id1234567890

Id záznamu
Instituce zpracovávající
Knihovna Národního muzea, Praha

Instituce zpracovávající
Autor záznamu *
Jan Novák

Autor záznamu
Titul záznamu
Katalogizace

Titul záznamu
Jazyk popisu / katalogizace *
cs

Jazyk popisu / katalogizace
Datum vytvoření záznamu *
2020-01-01T08:15:30-01:00

Datum vytvoření záznamu

Identifikace dokumentu

Stát uložení
Stát uložení

Místo uložení *
Místo uložení

Instituce uložení
Instituce uložení

Uložiště
Uložiště

Kolekce
Kolekce

Identifikační číslo / Signatura *
Identifikační číslo / Signatura

Přirůstkové číslo
Přirůstkové číslo

Popis předlohy

Popis
[doplnit popis]

Poradové číslo listů *
1

```
<TEI>
<teiHeader>
<fileDesc>
<titleStmt>
<title>Katalogizace</title>
</titleStmt>
<publicationStmt>
<publisher>Knihovna Národního muzea, Praha</publisher>
</publicationStmt>
<sourceDesc>
<msDesc xml:id="id1234567890" xml:lang="cs">
<head>
<title type="main"/>
<origDate/>
</head>
<msContents>
<msitem n="1">
<textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
<index>
<term type="genre">kramářský tisk</term>
</index>
</msitem>
</msContents>
<physDesc>
<objectDesc form="codex">
<supportDesc material="paper">
<support>
<objectType key="print"/>
</support>
<extent>
<dim extent="unavailable"/>
</extent>
<condition>
<term type="condition" key="unavailable"/>
</condition>
</supportDesc>
</objectDesc>
</physDesc>
<additional>
<adminInfo>
<recordHist>
<source>
<persName>Jan Novák</persName>
<date when="2020-01-01T08:15:30-01:00"/>
</source>
</recordHist>
</adminInfo>
</additional>
</msDesc>
</sourceDesc>
</fileDesc>
</teiHeader>
<facsimile>
<surface/>
</facsimile>
</TEI>
```

- **Id záznamu:** Automatický zápis.
- **Instituce zpracovávající:** Vyplníme oficiální název zpracovávající instituce. Např.: Knihovna Národního muzea
- **Autor záznamu:** Je potřeba vyplnit jméno katalogizátora ve tvaru Jméno Příjmení (např. Tomáš Vorlíček).
- **Titul záznamu:** Slouží k odlišení různých úrovní zpracování. Například: Částečná katalogizace / Plná katalogizace.
- **Jazyk popisu/katalogizace:** Vyplníme jazyk, ve kterém je katalogizace prováděna.
- **Datum vytvoření záznamu:** Automatický zápis.

Identifikace dokumentu

Pole: Stát uložení, Místo uložení, Instituce uložení, Úložiště, Identifikační číslo/Signatura, Přírůstkové číslo

The image shows a web interface for document identification. On the left is a form titled "Samostatná písnička" with a sub-section "Identifikace dokumentu". The form contains several dropdown menus and text input fields, each with a label and a value:

- Stát uložení: Česko (xr)
- Místo uložení *: Praha
- Instituce uložení: Knihovna Národního muzea
- Úložiště: NB NM
- Kolekce: Kramářské tisky R. Hlava
- Identifikační číslo / Signatura *: KNM KP R. Hlava 5
- Přírůstkové číslo: L. A. 263/1955

On the right is a preview of the TEI XML code generated from the form data. The code is as follows:

```
<TEI>
<teiHeader>
<fileDesc>
<titleStm>
<title>Katalogizace</title>
</titleStm>
<publicationStm>
<publisher>Knihovna Národního muzea, Praha</publisher>
</publicationStm>
<sourceDesc>
<msDesc xml:id="id1234567890" xml:lang="cs">
<msIdentifier>
<country key="xr">Česko</country>
<settlement>Praha</settlement>
<institution>Knihovna Národního muzea</institution>
<repository>NB NM</repository>
<collection>Kramářské tisky R. Hlava</collection>
<idno>KNM KP R. Hlava 5</idno>
<altIdentifier type="internal">
<idno type="access_number">L. A. 263/1955</idno>
</altIdentifier>
</msIdentifier>
<head>
<title type="main"/>
<origDate/>
</head>
</msContents>
```

- **Stát uložení:** Po kliknutí na položku navigačního panelu Kartotéční lístek se v roletce automaticky nastaví: *Česko (xr)*. (Pro zpracování sbírek z jiných zemí budou do roletky přidány příslušné položky).
- **Místo uložení:** Vyplníme místo uložení.
- **Instituce uložení:** Vyplníme oficiální název vlastníka.
- **Úložiště:** Slouží k upřesnění uložení v rámci instituce, například konkrétní depozitář.
- **Kolekce:** Slouží k označení konkrétní části podsbírkou, například pozůstalosti.
- **Identifikační číslo / Signatura:** Uvedeme příslušnou formu jedinečného identifikačního čísla sbírkového předmětu. V Knihovně Národního muzea se obvykle sestává ze zkratky instituce, zkratky typu sbírkového materiálu a konkrétního identifikačního kódu např.: *KNM KP R. Hlava 103*
- **Přírůstkové číslo:** Zapišeme příslušné přírůstkové číslo. V KNM bývá obvykle zapsáno ve tvaru: *číslo přírůstku v daném roce / závěrečné dvoučíslí roku*.

Popis předlohy

Popis

Pole: Pořadové číslo bloku, Titul v přepisu (transkripce), Autor

The image shows a digital form on the left and its corresponding XML metadata on the right. The form is titled "Samostatná písnička" and contains fields for "Popis předlohy" (Manuscript description) and "Autor" (Author). The "Popis předlohy" section includes a "Popis" field with a placeholder "[doplnit popis]", a "Pořadové číslo bloku" field with the value "1", and a "Titul v přepisu (transkripce)" field with the text "Píseň o strašném neštěstí jenž se stalo na Železnobrodském okresu 18. června v roku 1871.". The "Autor" section includes a "Jméno osoby" field with the value "Ježek, Jan". The XML metadata on the right is structured as follows:

```
</altIdentifier>
</msIdentifier>
<head>
  <title type="main">Píseň o strašném neštěstí jenž se stalo na
  Železnobrodském okresu 18. června v roku 1871.</title>
  <origDate/>
</head>
<msContents>
  <msItem n="1">
    <textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
    <author>Ježek, Jan</author>
    <index>
      <term type="genre">kramářský tisk</term>
    </index>
  </msItem>
</msContents>
<physDesc>
  <objectDesc form="codex">
    <supportDesc material="paper">
      <support>
        <objectType key="print"/>
      </support>
    </supportDesc>
    <extent>
      <dim extent="unavailable"/>
    </extent>
  </objectDesc>
</physDesc>
```

- **Pořadové číslo bloku:** Vyplňuje se automaticky.
- **Titul v přepisu (transkripce):** Název tisku zapisujeme u kramářských tisků ve dvou podobách: transkribované a transliterované. Transkribovaná verze slouží primárně pro vyhledávání, neboť umožňuje snadněji nalézat tisky se stejnými názvy. Tento přístup samozřejmě vyžaduje jednotná transkripční pravidla. V KNM v případě transkripce nepřevádíme původní text do moderní češtiny, ale pouze současného pravopisu. Zachováváme tedy původní jazykové zvláštnosti.
- **Autor:** Informace o autorovi se v kramářských tiscích vyskytuje zřídka. Zapisujeme inverzní podobu jména, např: Hais, František. Jméno autora vyplňujeme ve formuláři dvakrát. Jednou do dalších původců, kde v roletce vybereme autor textu a v ideálním případě nám našeptávač po napsání prvních písmen nabídne příslušné jméno autora. Podruhé vyplňujeme jen ručním zápisem do pole jméno autora.

Příklad (Popis předlohy):

Titul v prepisu (transkripce): Píseň o strašném neštěstí jenž se stalo na Železnobrodském okrese 18. června v roku 1871.

Autor: Ježek, Jan

Jazyky

Pole: *Hlavní jazyk předlohy, Ostatní jazyky*

Samostatná písnička

Jazyky

Hlavní jazyk předlohy
čeština (cs)

Hlavní jazyk předlohy
Ostatní jazyky (kódy oddělovat čárkou)
de

Ostatní jazyky (kódy oddělovat čárkou)

Datace

Datace - slovně
Datace - slovně

Datace - ne před *
Datace - ne před

Datace - ne po *
Datace - ne po

```
</altIdentifier>
</msIdentifier>
<head>
  <title type="main">Píseň o strašném neštěstí jenž se stalo na
  Železnobrodském okrese 18. června v roku 1871.</title>
  <origDate/>
</head>
<msContents>
  <msItem n="1">
    <textLang mainLang="cs" otherLangs="de"/>
    <author>Ježek, Jan</author>
    <index>
      <term type="genre">kramářský tisk</term>
    </index>
  </msItem>
</msContents>
<physDesc>
  <objectDesc form="codex">
    <supportDesc material="paper">
      <support>
        <objectType key="print"/>
      </support>
    <extent>
      <dim extent="unavailable"/>
    </extent>
  </objectDesc>
</physDesc>
```

- **Hlavní jazyk předlohy:** Z roletky vybereme jazyk, který je popisovaném dokumentu dominantní. Roletka obsahuje všechny jazyky, které se objevují v kramářských tiscích a drobných tiscích ve sbírkách Knihovny Národního muzea.
- **Ostatní jazyky:** Umožňuje zapsat další jazyky, vyskytující se v dokumentu. V případě většího počtu jazyků se jednotlivé položky oddělují čárkou.

Datace

Pole: *Datace slovně*, *Datace – ne před*, *Datace – ne po*

Samostatná písnička

Datace

Datace - slovně
[1. polovina 19. století]

Datace - slovně
Datace - ne před *
1801

Datace - ne před
Datace - ne po *
1850

Datace - ne po

Tiskaři

Další původci

```
<TEI>
  <teiHeader>
    <fileDesc>
      <titleStm>
        <title>Katalogizace</title>
      </titleStm>
    </fileDesc>
    <publicationStm>
      <publisher/>
    </publicationStm>
    <sourceDesc>
      <msDesc xml:id="id1234567890" xml:lang="cs">
        <head>
          <title type="main"/>
          <origDate notBefore="1801" notAfter="1850">[1. polovina 19. století]</origDate>
        </head>
        <msContents>
          <msItem n="1">
            <textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
            <index>
              <term type="genre">kramářský tisk</term>
            </index>
          </msItem>
        </msContents>
      </msDesc>
    </sourceDesc>
  </TEI>
```

- **Datace slovně:** Zapisujeme buď konkrétní datum, nebo rekonstruovanou přibližnou dataci v hranatých závorkách, případně přibližné časové rozmezí.
- **Datace - ne před:** Zapisujeme spodní hranici časového rozmezí ve tvaru RRRR bez závorek. Pokud je uvedeno konkrétní datum, píšeme jej také ve tvaru RRRR-MM-DD bez závorek.
- **Datace – ne po:** Zapisujeme horní hranici časového rozmezí ve tvaru RRRR bez závorek. Pokud je uvedeno konkrétní datum, píšeme jej také ve tvaru RRRR-MM-DD bez závorek.

Pozn.: Opět je potřeba nastavit jednotná pravidla pro rekonstruovanou dataci. Například takto:

Způsob zápisu:

Datace – slovně: [konec 18. nebo zač. 19. stol.]

Datace – ne před: 1781

Datace – ne po: 1820

Datace – slovně: [1871]

Datace – ne před: 1871

Datace – ne po: 1871

Datace – slovně: [19. století]

Datace – ne před: 1801

Datace – ne po: 1900

Datace – slovně: [Poslední čtvrtina 18. stol.]

Datace – ne před: 1776

Datace – ne po: 1800

Tiskaři

Pole: Osoba, Organizace, Místo tisku, Poznámka

Celý blok tiskaři je možné multiplikovat v případě většího počtu uvedených tiskařů, stejně jako je možné multiplikovat jednotlivá pole v bloku. Formulář rozlišuje osobu a korporaci (organizaci). Například *Arcibiskupskou knihtiskárnu* uvedeme jako korporaci (organizaci), zatímco *Aloise Landfrase* jako osobu.

- **Osoba (podpole: Jistota?, Jméno osoby)**

- **Jistota?:** Z roletky vybereme míru jistoty. Toto pole slouží pro případy rekonstruovaných tiskařských údajů, kdy je například uvedeno místo tisku, případně i rok vydání, ale tiskař nikoli.

- **Jméno osoby:** Jméno tiskaře zapisujeme v inverzní podobě. V poli *Osoba* je možné našeptávání z databáze osobních autorit, pokud tato autorita je v Inveniu vytvořena. Pokud při vyplňování pole našeptávač nabídne možné jméno, např. Bergerová, Josefa. Klikneme-li na našeptaný termín, zobrazí se nám další nabídka jmenných autorit (všechny autority nějak spojené s tou, kterou jsme zadali). Z

nich vybereme kliknutím tu správnou. Pokud v nabídce jméno není, ponecháme jen správně ručně zapsané jméno a pokračujeme dál v katalogizaci. Pokud se nabídka vůbec nezobrazí, ponecháme jen správně ručně zapsané jméno a pokračujeme dál v katalogizaci. Pokud na zpracovávaném tisku není uvedeno jméno tiskaře, nevyplňujeme. Při exportu záznamu do prezentačního prostředí systém automaticky vyplní s. n.

- Vyplňování jména osoby:

Tiskaři
Tiskař č. #1

Tiskař

Osoba
Osoba

Jistota?
Vysoká (high)

Jistota?

Jméno osoby
rokod

rokos 1

- Výběr z roletky:

Tiskaři
Tiskař č. #1

Tiskař

Osoba
Osoba

Jistota?
Vysoká (high)

Jistota?

Jméno osoby
rokos

Rokos, Jan - asi 1781-1801 - 63655 - tiskař

- Výsledný zápis:

Tiskaři
Tiskař č. #1

Tiskař

Osoba
Osoba

Jistota?
Vysoká (high)

Jistota?

Jméno osoby
63655//Rokos, Jan

- **Organizace (podpole: Jistota?, Název Korporace)**

Pokud není možno dostatečně ověřit správnost údaje, vyplníme a z roletky vybereme adekvátní míru jistoty.

The screenshot shows the 'Organizace' form in the 'Samostatná písnička' section. The form is highlighted with a red border. It contains the following fields:

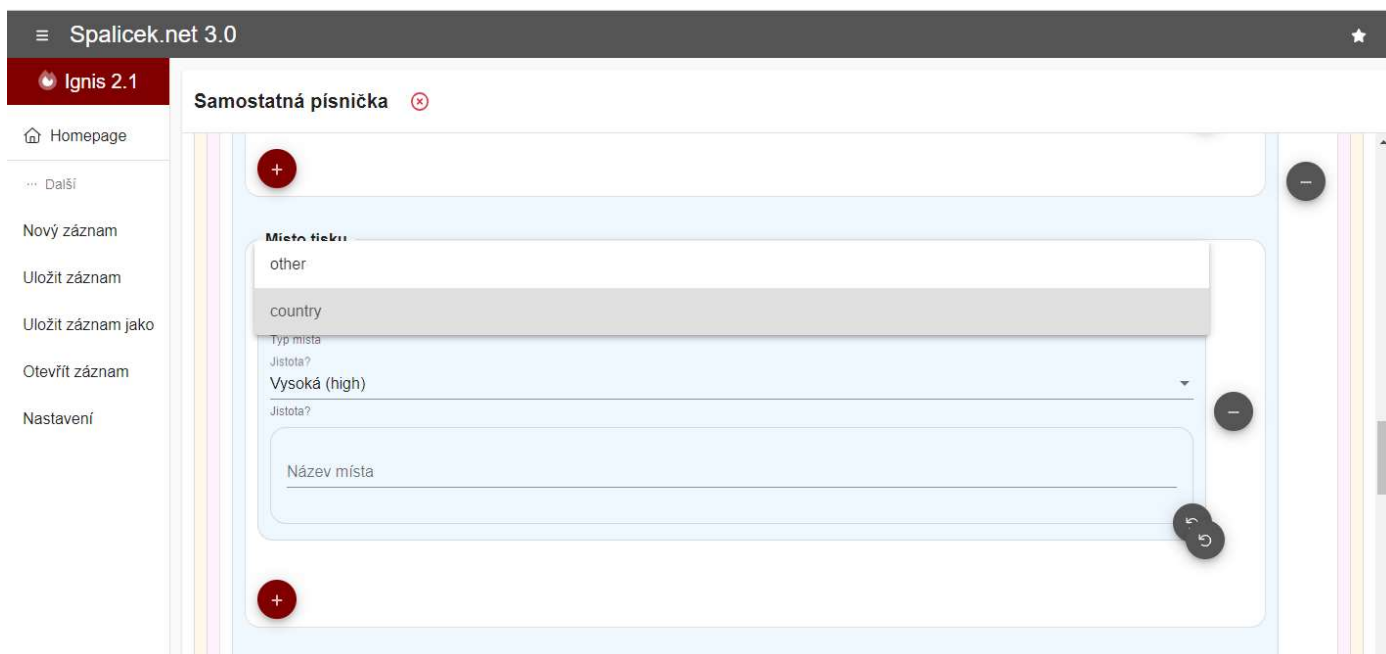
- Organizace**
- Organizace**
- Jistota? Vysoká (high)
- Jistota?
- Název korporace 36842//Alois Josef Landfras a syn

- **Jistota?:** Z roletky vybereme míru jistoty.
- **Název korporace:** Vyplníme oficiální název organizace dle současného úzu. Pole *Název korporace* je propojeno s databází autorit korporací v Inveniu a umožňuje našeptávání z autorit vytvořených v databázi. Princip je stejný jako v případě *Jména osoby*.
- **Místo tisku: (podpole: Typ místa, Jistota?, Název místa)**

The screenshot shows the 'Místo tisku' form in the 'Samostatná písnička' section. The form is highlighted with a red border. It contains the following fields:

- Místo tisku**
- Místo tisku**
- Typ místa other
- Typ místa
- Jistota? Vysoká (high)
- Jistota?
- Název místa

- **Typ místa:** V případě, že je uvedeno místo tisku, vybereme z roletky typ *other*. Pokud není místo uvedeno a chceme rekonstruovat alespoň přibližný údaj o zemi vzniku dokumentu, vybereme položku *country*.

- **Jistota?:** Z roletky vybereme míru jistoty.
- **Název místa:** Zapisujeme vždy aktuální formu názvu místa dle současného pravopisu. Pole *Místo tisku* je propojeno s databází geoautorit v Inveniu a umožňuje našeptávání autorit z této databáze. Při vyplňování pole našeptávač nabídne možné lokality, např. Praha. Klikneme-li na nabídnutý termín, zobrazí se nám další nabídka geoautorit (všechny lokality nějak spojené s tou, kterou jsme zadali). Z nich vybereme kliknutím tu správnou. Pokud v nabídce název místa není, ponecháme jen správně ručně zapsané místo a pokračujeme dál v katalogizaci. Pokud se nabídka vůbec nezobrazí, ponecháme jen správně ručně zapsané místo a pokračujeme dál v katalogizaci. Pokud na zpracovávaném tisku není uvedeno místo tisku, nevyplňujeme. Při exportu záznamu do prezentačního prostředí systém automaticky vyplní s. l.
- **Poznámka:** Slouží k zapsání jakékoli další doplňující informace k tiskařským údajům. Poznámku je vhodné doplnit v případě, že zadáme menší míru jistoty o správnosti údaje.¹
V kombinaci s nízkou mírou jistoty u jmen tiskařů a tiskáren či místa tisku lze pole poznámka využít v případě, že jde o pravděpodobné či prokázané falešné impresum, tj. záměrně matoucí informaci o tisku (střední míra jistoty pro podezření na záměrně nesprávný údaj, nízká míra jistoty, pokud máme dostatečné důkazy pro tato zjištění). Zadáme: *Falešné impresum* či *Pravděpodobně falešné impresum* společně s informací o skutečném původu/původci tisku.

¹ V kombinaci s nízkou mírou jistoty u jmen tiskařů a tiskáren či míst tisku lze pole poznámka využít v případě, že jde o pravděpodobné či prokázané falešné impresum, tj. záměrně matoucí informaci o tisku (střední míra jistoty pro podezření na záměrně nesprávný údaj, nízká míra jistoty, pokud máme dostatečné důkazy pro tato zjištění). Zadáme: *Falešné impresum* či *Pravděpodobně falešné impresum*.

Další původci

Pole: *Kód role + Osoba, Organizace, Místo, Poznámka*

The screenshot shows the 'Spalicek.net 3.0' interface. The main header is 'Ignis 2.1'. The left sidebar contains navigation options: 'Homepage', 'Další', 'Nový záznam', 'Uložit záznam', 'Uložit záznam jako', 'Otevřít záznam', and 'Nastavení'. The main content area is titled 'Samostatná písnička' and contains a form for 'Další původci'. The form has a title 'Další původce č. #1' and a 'Kód role' dropdown menu with 'Nakladatel (pbl)' selected. Below this are four input fields: 'Osoba', 'Organizace', 'Místo', and 'Poznámka', each with a red '+' icon. A red '+' icon is also present at the top left of the form area. A 'Spalicek@4.10.0 (f56557f41)' watermark is visible in the bottom left corner.

- **Kód role:** Kromě tiskaře mohou být na kramářských tiscích uvedeni i *nakladatelé* (formulace *nákladem, skladem u* apod.), *knihkupci* (formulace *k dostání u*), *autoři*, *překladaelé*, úpravci či další osoby spojené s tvorbou tisku. S kramářským tiskem jsou nepřímo spojeni i *cenzoři* či *dřívější vlastníci* (sběratelé). Všechny tyto odpovědnosti zaznamenáváme do tohoto bloku. Z nabídky vybereme příslušnou roli a dále vyplňujeme podpole dle potřeby stejným systémem jako v případě tiskaře. I zde je možné propojení na autoritní databáze osob, korporací a geoautorit. Celý blok **Další původce** je multiplikovatelný, stejně jako jsou multiplikovatelná jednotlivá podpole.

Popis předlohy - dokončení

Pole: Strana od, Strana do, Incipit prvního textu (transkripce)

Samostatná písnička ✖

Popis předlohy - dokončení

Strana od
2

Strana do
Strana do
2

Strana do

Incipit prvního textu (transkripce)
Jednou sem se podnapil a rád bych byl Káfe pil ; tu do jednoho místa, tj. pravda zajista.

Shrnutí

Shrnutí

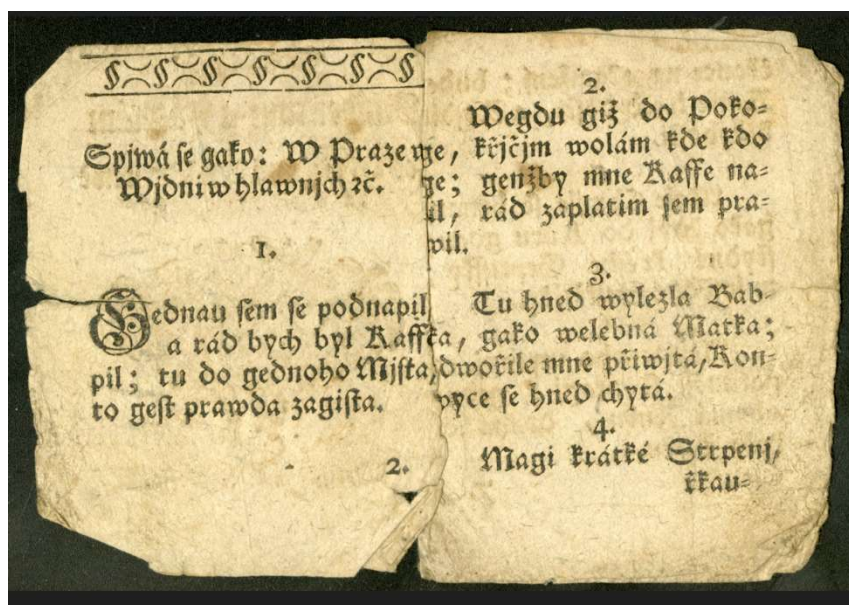
+

```
<head>
<title type="main"/>
<origDate/>
</head>
<msContents>
<msitem n="1">
<locus from="2" to="2"/>
<title type="incipit">Jednou sem se podnapil a rád bych byl Kafe
pil ; tu do jednoho místa, tj. pravda zajista.</title>
<textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
<index>
<term type="genre">kramářský tisk</term>
</index>
</msitem>
</msContents>
<physDesc>
<objectDesc form="codex">
<supportDesc material="paper">
<support>
<objectType key="print"/>
</support>
<extent>
<dim extent="unavailable"/>
```

- **Strana od:** Uvedeme stranu, na které začíná text samotného tisku.
- **Strana do:** Uvedeme stranu, na které začíná text samotného tisku.
- **Incipit prvního textu (transkripce):** Incipit je označení pro první větu (počátek) či verš (případně dvojverší) popisovaného textu. Incipit se ve formuláři vyskytuje ve dvou formách: transliterované a transkribované. Transkribovaná verze se rovná přepisu dle pravidel současné češtiny bez řádkování. Tato verze slouží stejně jako Titul v přepisu (transkripce) k lepšímu vyhledávání a porovnávání textů díky standardizaci zápisu.

Příklad (Popis předlohy – dokončení):

Porovnej s příkladem Incipit (transliterace).

Strana od: 2

Strana do: 2

Incipit prvního textu (transkripce):

Jednou sem se podnapil a rád bych byl Kafe pil; tu do jednoho místa, tj. pravda zajista.

Shrnutí

Pole: Shrnutí

Samostatná písnička ✕

Shrnutí

Shrnutí

Kramářský prozaický tisk z konce 19. století popisující potopení přetíženého člunu na Dunaji poblíž města Paks v dnešním Maďarsku. Text nešetří nejspíše vyfabulovanými detaily, které se prolínají s faktickými informacemi, například jmény účastníků neštěstí, pravděpodobně převzatými z tisku.

+

Věcný popis

Klíčová slova a termíny

+

```
<sourceDesc>
<msDesc xml:id="id1234567890" xml:lang="cs">
<head>
<title type="main"/>
<origDate/>
</head>
<msContents>
<summary>
<p>Kramářský prozaický tisk z konce 19. století popisující potopení přetíženého člunu na Dunaji poblíž města Paks v dnešním Maďarsku. Text nešetří nejspíše vyfabulovanými detaily, které se prolínají s faktickými informacemi, například jmény účastníků neštěstí, pravděpodobně převzatými z tisku.</p>
</summary>
<msItem n="1">
<textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
<index>
<term type="genre">kramářský tisk</term>
</index>
</msItem>
</msContents>
<physDesc>
<objectDesc form="codex">
<supportDesc material="paper">
</support>
</physDesc>
</msDesc>
</sourceDesc>
```

- **Shrnutí:** Toto pole slouží obecnému zhodnocení tisku včetně poznámek k obsahu. Je zde také možné zapsat všechny informace, které nejsme schopni umístit jinač.

Věcný popis/klíčová slova a termíny

Pole: *Klíčové slovo/termín (+ Výběr typu klíčového slova/termínu)*

K orientaci a vyhledávání v obsahu tisků slouží klíčová slova a termíny. V KNM rozlišujeme několik typů z nichž Místo, Osoba a Náboženská osoba jsou napojeny na autoritní báze umožňující našeptávání termínů.

The screenshot shows a web interface for a record titled "Samostatná písnička". The "Věcný popis" section is highlighted in yellow and contains two panels for "Klíčová slova a termíny". The first panel is for "Žánr (genre)" and shows the term "kramářské tisky". The second panel is for "Místo (place)" and shows two terms: "36828//Mašov (Turnov, Česko)" and "2900//Turnov (Česko)". To the right of the interface, the corresponding XML code is displayed, showing the structure of the key terms and their associated identifiers and materials.

```
</head>
<msContents>
  <msItem n="1">
    <textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
    <index>
      <term type="genre">kramářské tisky</term>
      <term type="place">
        <idno type="spalicek::geoAut">36828</idno>
        Mašov (Turnov, Česko)</term>
      <term type="place">
        <idno type="spalicek::geoAut">2900</idno>
        Turnov (Česko)</term>
      <term type="genre">kramářský tisk</term>
    </index>
  </msItem>
</msContents>
<physDesc>
  <objectDesc form="codex">
    <supportDesc material="paper">
      <support>
        <objectType key="print"/>
      </support>
      <extent>
        <dim extent="unavailable"/>
      </extent>
      <condition>
        <term type="condition" key="unavailable"/>
      </condition>
    </supportDesc>
  </objectDesc>
</physDesc>
<additional>
  <adminInfo>
    <recordHist>
      <source>
        <persName/>
        <date when="2020-01-01T08:15:30-01:00"/>
      </source>
    </recordHist>
  </adminInfo>
</additional>
```

- **Výběr typu klíčového slova/termínu (výběr z roletky):** V KNM rozlišujeme různé typy klíčových slov vztahujících se k obsahu tisku. Příslušný typ vybíráme z roletky.
- **Klíčové slovo/termín (ruční zápis/výběr z databáze autorit):**
 - **Žánr:** Zapisujeme ručně. V KNM slouží toto pole pro určení žánru či typu textu. Vzhledem k různorodosti tisků zařazených ve sbírkách kramářských tisků v paměťových institucích je seznam žánrů otevřený, ale je sledována konzistence užití jednotlivých termínů.
 - **Osoba:** Zapisujeme v inverzní podobě. Podobně jako u Tiskaře využijeme našeptávače a zvolíme odpovídající jméno, které nám bylo nabídnuto, nebo, pokud v našeptávači není k dispozici, zapíšeme ručně.
 - **Náboženská osoba:** Zapisujeme ve formě: sv. Anna, bl. Norbert, apod. Podobně jako u Tiskaře využijeme našeptávače a zvolíme odpovídající jméno, které nám bylo nabídnuto nebo, pokud v našeptávači není k dispozici, zapíšeme ručně.
 - **Místo:** Zapisujeme dle současného pravopisu. Podobně jako u Názvu místa (tisku) využijeme našeptávače a zvolíme odpovídající geografický termín, který nám byl nabídnut nebo, pokud v našeptávači není k dispozici odpovídající termín, zapíšeme místo ručně. Pro potřeby grantového

projektu DKRVO jsme zavedli ještě další rozlišení na *Hlavní místo děje*, *Vedlejší místo děje*, *Geografický název v textu*, *Poutní místo*, *Biblická lokalita*, *Fiktivní lokalita* a *Neurčená lokalita*. Tyto termíny slouží k přesnější definici vztahu obsahu textu k dané lokalitě. Lze ale zapsat i nestrukturovaný termín.

- **Datace:** Můžeme zapsat jak rok RRRR, tak celé datum ve formě: RRRR-MM-DD nebo RRRR-MM. V řídkých případech narazíme na vročení před rokem tisíc. V tomto případě předradíme nulu, abychom dosáhli potřebného počtu pozic (tj. 0935 či 0045).
- **Ostatní:** jakékoli klíčové slovo nehodící se do ostatních typů.
- **Klíčové slovo:** Předmětná hesla; odkazy k obsahu, které nelze uvést v ostatních kategoriích. Seznam klíčových slov je opět otevřený, ale je sledována konzistence užití jednotlivých termínů.
- **Téma:** Zapisujeme ručně. V KNM slouží toto pole pro základní určení tématu textu, respektive pro vytvoření základních tematických okruhů při zobrazení v digitální knihovně. Seznam okruhů je otevřený, ale je sledována konzistence užití jednotlivých termínů.

Věcný popis je u kramářských tisků jedním z nejdůležitějších nástrojů pro badatelské využití a přiblížení problematiky laické veřejnosti. Je tedy vhodné směřovat k jeho podrobnému zpracování.

Slovníky použitých termínů v současné době vytváříme na základě zkušeností z katalogizační praxe v Knihovně Národního muzea. Výsledky naší analýzy budeme konzultovat s dalšími institucemi, které se problematikou zabývají a postupně je zveřejníme jako doplňující materiály k metodice na stránce <http://www.spalicek.net/ignis>. Vzhledem k různorodé povaze obsahu kramářských tisků a příbuzných materiálů ale vždy půjde o otevřené seznamy.

Rozpis obsahu (Titulní strana)

Pole: Strana od, Strana do, Titulní strana (transliterace)

Samostatná písnička ✖

Rozpis obsahu

Titulní strana

Obsah na titulní straně #1

Titulní strana

Strana od
1

Strana do
1

Strana do
1

Titulní strana (transliterace)

Truchlivá píseň // o velké powodni, která byla // od 1-3 unora w roce 1862 // w Praze a po českém // klálowstwji. // Tisk S. Pospjssila w Chrudjimi 1862. //

+

```
</head>
<msContents>
  <msItem n="1">
    <textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
    <index>
      <term type="genre">kramářský tisk</term>
    </index>
    <rubric>
      <locus from="1" to="1"/>
      Truchlivá píseň // o velké powodni, která byla // od 1-3
      unora w roce 1862 // w Praze a po českém // klálowstwji.
      // Tisk S. Pospjssila w Chrudjimi 1862. // </rubric>
    </msItem>
  </msContents>
  <physDesc>
    <objectDesc form="codex">
      <supportDesc material="paper">
        <support>
          <objectType key="print"/>
        </support>
        <extent>
          <dim extent="unavailable"/>
        </extent>
        <condition>
          <term type="condition" key="unavailable"/>
        </condition>
      </supportDesc>
    </objectDesc>
  </physDesc>
</msContents>
```

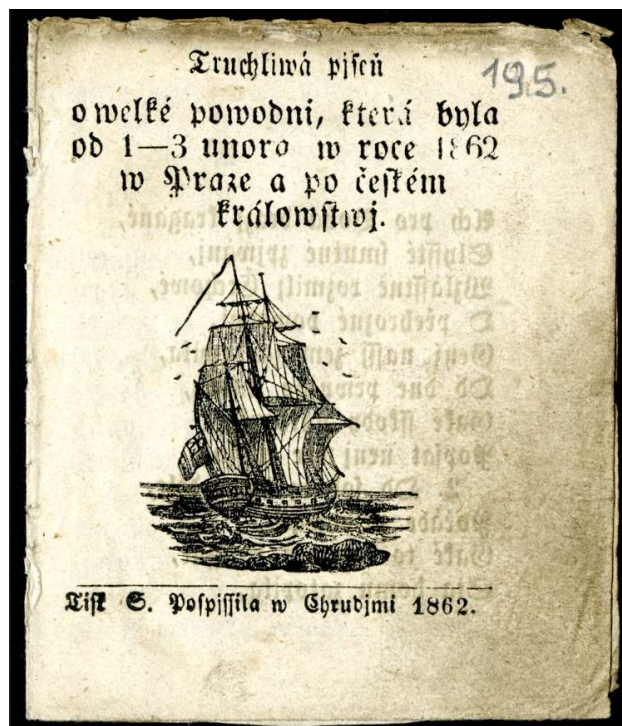
- **Strana od:** Uvedeme číslo příslušné strany.
- **Strana do:** Uvedeme číslo příslušné strany. (Mohou být stejné.)
- **Titulní strana (transliterace):** Toto pole bylo vytvořeno pro transliterovaný přepis celé titulní strany tisku, na které se mohou vyskytnout vedle názvu i nakladatelské údaje, incipit, nápěv nebo jiné informace. K přepisu používáme běžné grafémy, ne speciální, jako např. dlouhé s apod., protože mohou nastat problémy s jejich zobrazením. Přepisujeme text včetně jazykových zvláštností, pravopisných či typografických chyb. V KNM značíme řádkování v originálním dokumentu vložení dvojitého lomítka, odděleného z obou stran mezerami (řešení nejméně náchylné k chybě v zápisu).

Příklad (Rozpis obsahu – Titulní strana):

Strana od: 1

Strana do: 1

Titulní strana transliterace: Truchliwá pjeň // o welké powodni, která byla // od 1-3 unora w roce 1862 // w Praze a po českém // klálowstwju. // Tisk S. Pospissila w Chrudjmi 1862. //

Rozpis obsahu (Kolofon)

Pole: Strana od, Strana do, Kolofon (transliterace)

Samostatná písnička ✕

Kolofon

Kolofon č. #1

Kolofon

Strana od
4

Strana do
4

Strana do
4

Kolofon (transliterace)
Sepsal a na swůg náklad wydal Fr. Haiss // Patisk se výsloně zapovídá. //

+

Incipit

+

```
</head>
<msContents>
  <msItem n="1">
    <textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
    <index>
      <term type="genre">kramářský tisk</term>
    </index>
    <colophon>
      <locus from="4" to="4"/>
      Sepsal a na swůg náklad wydal Fr. Haiss // Patisk se
      výsloně zapovídá. //</colophon>
    </msItem>
  </msContents>
  <physDesc>
    <objectDesc form="codex">
      <supportDesc material="paper">
        <support>
          <objectType key="print"/>
        </support>
        <extent>
          <dim extent="unavailable"/>
        </extent>
        <condition>
          <term type="condition" key="unavailable"/>
        </condition>
      </supportDesc>
    </objectDesc>
  </physDesc>
  <additional>
```

- **Strana od:** Uvedeme číslo příslušné strany.
- **Strana do:** Uvedeme číslo příslušné strany (mohou být stejná).
- **Kolofon:** *Kolofonem* se míní nakladatelské údaje či jiné údaje o tisku, které jsou uvedeny na jakékoli jiné straně tisku kromě titulní (obvykle v závěru tisku). Text přepisujeme včetně jazykových zvláštností, pravopisných či typografických chyb. V KNM značíme řádkování v originálním dokumentu vložením dvojitého lomítka odděleného z obou stran mezerami.

Rozpis obsahu (Incipit)

Pole: Strana od, Strana do, Incipit (transliterace)

Při katalogizaci kramářských písní bývá incipit jednou z nejdůležitějších položek. Při časté absenci nakladatelských údajů a značné podobnosti použité výzdoby a názvů tisků nabývají drobné odchylky v textu písně na důležitosti. Například lístkový katalog kramářských tisků v KNM je řazen dle incipitů a nikoli dle názvů.

The image shows a digital catalog interface for a song record. On the left, a card titled "Samostatná písnička" (Standalone song) displays the following information:

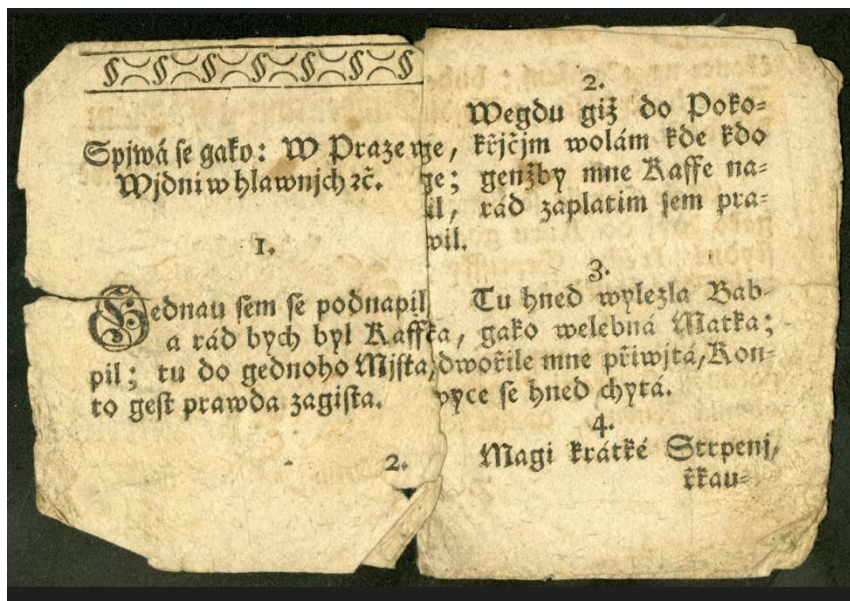
- Incipit**
- Incipit č. #1**
- Incipit**
- Strana od: 2
- Strana do: 2
- Strana do: 2
- Strana do: 2
- Incipit (transliterace):
Gednau sem se podnapil // a rád bych byl Kaffe // pil ; tu do gednoho Mjsta, // to gest prawda zagista. //

Below the card are two red circular buttons with white plus signs, labeled "Melodie".

On the right, the XML metadata for the record is displayed:

```
</head>
<msContents>
  <msItem n="1">
    <textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
    <index>
      <term type="genre">kramářský tisk</term>
    </index>
    <incipit>
      <locus from="2" to="2"/>
      Gednau sem se podnapil // a rád bych byl Kaffe // pil ; tu
      do gednoho Mjsta, // to gest prawda zagista. //</incipit>
    </msItem>
  </msContents>
  <physDesc>
    <objectDesc form="codex">
      <supportDesc material="paper">
        <support>
          <objectType key="print"/>
        </support>
        <extent>
          <dim extent="unavailable"/>
        </extent>
        <condition>
          <term type="condition" key="unavailable"/>
        </condition>
      </supportDesc>
    </objectDesc>
  </physDesc>
  <additional>
    <adminInfo>
```

- **Strana od:** Uvedeme číslo příslušné strany.
- **Strana do:** Uvedeme číslo příslušné strany (může být stejná).
- **Incipit (transliterace):** Podobně jako u transliterace titulní strany přepisujeme text včetně jazykových zvláštností, pravopisných či typografických chyb. V KNM značíme řádkování originálního dokumentu vložením dvojitého lomítka odděleného z obou stran mezerami.

Strana od: 2

Strana do: 2

Incipit (transliterace): Gednau sem se podnapil // a rád bych byl Kaffe // pil ; tu do gednoho Mjsta, // to gest prawda zagista. //

Rozpis obsahu (Melodie/Nápěv)

Pole: Strana od, Strana do, Poznámka k nápěvu, Vlastní nápěv (transkripce)

Samostatná písnička ✖

Melodie

Melodie č. #1

Nápěv

Strana od
2

Strana do
2

Poznámka k nápěvu

Zpívá se jako: – –

+

Vlastní nápěv (transkripce)
Harfenice ubohá

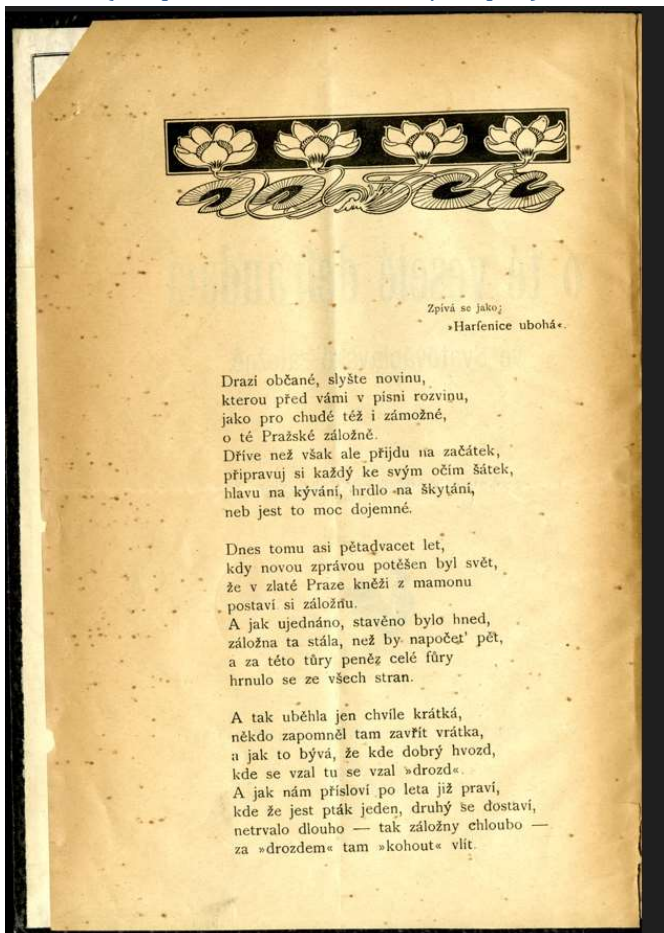
Vlastní nápěv (transkripce) ↺

+

```
</head>
<msContents>
  <msItem n="1">
    <textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
    <index>
      <term type="genre">kramářský tisk</term>
    </index>
    <quote type="melody">
      <locus from="2" to="2"/>
      <note>Zpívá se jako:</note>
      Harfenice ubohá</quote>
    </msItem>
  </msContents>
  <physDesc>
    <objectDesc form="codex">
      <supportDesc material="paper">
        <support>
          <objectType key="print"/>
        </support>
        <extent>
          <dim extent="unavailable"/>
        </extent>
        <condition>
          <term type="condition" key="unavailable"/>
        </condition>
      </supportDesc>
    </objectDesc>
  </physDesc>
  <additional>
    <adminInfo>
```

- **Strana od:** Uvedeme číslo příslušné strany.
- **Strana do:** Uvedeme číslo příslušné strany (opět může být stejné).
- **Poznámka k nápěvu:** Vlastní nápěv bývá v kramářských písních uvozen různými formulacemi, například: *Zpívá se jako*, *Jako* a podobně. Nežádka se vyskytuje jen lakonická poznámka: *Má známou notu*. Tyto a podobné formulace vztahující se k nápěvu zapíšeme do Poznámky k nápěvu a to dle současného pravopisu.
- **Vlastní nápěv (transkripce):** Počátek textu jiné písně, podle jejíž melodie se písňový text interpretoval. Uvádí se transkribovaný do moderního pravopisu, na konci lze uvést i typické ec. (etc., atd.). Pole je odděleno od úvodních údajů o nápěvu (*Poznámka k nápěvu*) z důvodu snazšího vyhledávání a tvorby indexů.

Příklad (Rozpis obsahu – Melodie / Nápěv):

Strana od: 2

Strana do: 2

Poznámka k nápěvu: Zpívá se jako:

Vlastní nápěv (transkripce): Harfenice ubohá

Rozpis obsahu (Počet slok)

Pole: Druh číslování, Sloky

Samostatná písnička ✕

Počet slok

Druh číslování
Číslované (numbered) ▾

Druh číslování
Sloky
16
Sloky

Historie dokumentu

Provenience
+

```
</head>
<msContents>
  <msItem n="1">
    <textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
    <index>
      <term type="genre">kramářský tisk</term>
    </index>
    <note>
      <measure type="strophes"
        subtype="numbered">16</measure>
    </note>
  </msItem>
</msContents>
<physDesc>
  <objectDesc form="codex">
    <supportDesc material="paper">
      <support>
        <objectType key="print"/>
      </support>
      <extent>
        <dim extent="unavailable"/>
      </extent>
    </objectDesc>
  </physDesc>
</msItem>
</msContents>
```

- **Druh číslování:** V panelu *Druh číslování* vybereme z roletky číslované nebo nečíslované sloky. V případě, že byla číslována pouze část slok, uvedeme *Druh číslování: číslované* a do pole *Typografie / Typografická poznámka* napíšeme přesnou informaci.
- **Sloky:** Zapišeme počet slok.

Historie dokumentu

Provenience

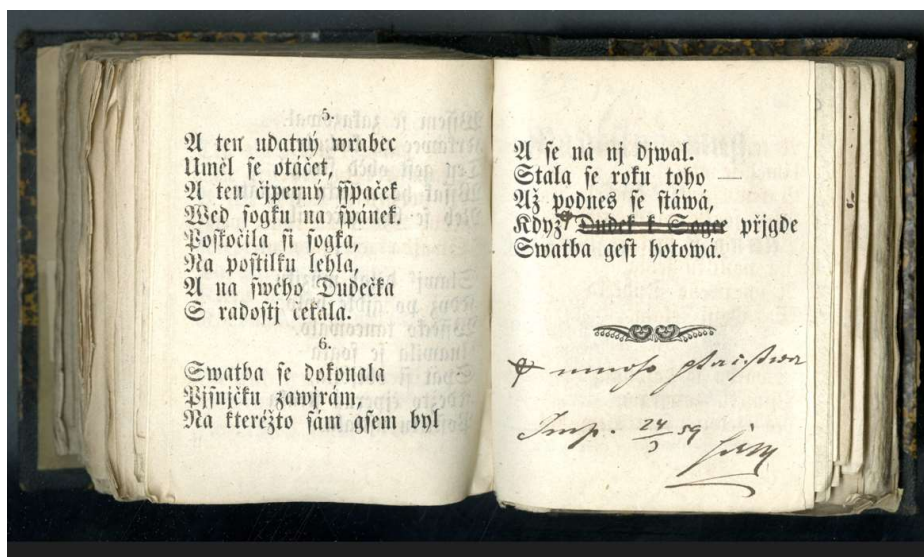
Pole: Typ provenience, Provenienční záznam

Výzkum proveniencí zaznamenává v poslední době prudký rozvoj a nevyhýbá se ani kramářským tiskům. V případě špalíčků kramářských tisků zaznamenáváme většinou původní majitele – tvůrce špalíčků a původní vlastníky (vytvořené konvoluty se nezřídka dědily v rodině z generace na generaci). V případě samostatných tisků jde spíše o sběratele v moderním slova smyslu. V programu Ignis 2 zaznamenáváme provenienci na dvou místech. Poprvé v poli další odpovědnosti (dřívější vlastník), kde napojujeme osobní autoritu sběratele, a tudíž vytváříme podmínky pro zpětnou rekonstrukci jeho často roztroušené sbírky a poté v bloku *Provenience*, kde popisujeme konkrétní provenienční záznam. Takto podchycujeme i případy, kdy dřívější majitel je kupříkladu znám díky přírůstkovým knihám, ale provenienční záznam nezanechal. Podobně můžeme postupovat i v případě, že se nám dochoval cenzurní záznam, který popíšeme v bloku *Provenience* a pokud zároveň známe i jméno cenzora, uvedeme je též v Bloku *Další odpovědnosti*.

```
<support>
  <objectType key="print"/>
</support>
<extent>
  <dim extent="unavailable"/>
</extent>
<condition>
  <term type="condition" key="unavailable"/>
</condition>
</supportDesc>
</objectDesc>
</physDesc>
<history>
  <provenience type="censorsNote">Na straně 7 cenzurní
zápis: mnoho ptactwa Imp. 24/3 [19]59 [sigla cenzora]
</provenience>
</history>
<additional>
  <adminInfo>
    <recordHist>
      <source>
        <persName/>
        <date when="2020-01-01T08:15:30-01:00"/>
      </source>
    </recordHist>
  </adminInfo>
</additional>
```

- **Typ provenience:** Pole slouží k rozlišení různých typů provenienčních záznamů a vybírá se z roletky.
- **Provenienční záznam:** Detailní popis a určení příslušné provenience.

Příklad Provenience:

Typ provenience: Cenzurní záznam

Provenienční záznam: Na straně 7
cenzurní zápis: mnoho ptactwa Imp.
24/3 [19]59 [sigla cenzora]

Fyzický popis

Fyzický popis základní info

Pole: Typ dokumentu, Materiál, Forma dokumentu, Poznámka k vodoznaku, Formát, Číslování stránek, Rozměry, Poznámka k rozměrům, Poznámka k fyzickému popisu.

The image shows a digital form titled "Samostatná písnička" with a close button. The form is divided into sections for physical description. The "Fyzický popis" section contains a summary and a "Fyzický popis - základní info" section with the following fields:

- Typ dokumentu: Tisk (print)
- Materiál: papír (paper)
- Forma dokumentu: kniha (sešit) (codex)
- Forma dokumentu: Má vodoznak
- Poznámka k vodoznaku: Na straně tři je viditelný fragment vodoznaku.
- Formát: šestnáctěrka (16°)
- Formát: šestnáctěrka (16°)
- Číslování stránek: Arabské číslování (arabicNumberedPage)
- Počet stran: 16

Below the form, the corresponding XML metadata is displayed:

```
</msContents>
<physDesc>
  <objectDesc form="codex">
    <supportDesc material="paper">
      <support>
        <objectType key="print"/>
        <watermark>Na straně tři je viditelný fragment
        vodoznaku.</watermark>
      </support>
    </supportDesc>
    <extent>
      <dim extent="16"/>
      <measure unit="arabicNumberedPage"
      quantity="16"/>
    </extent>
    <condition>
      <term type="condition" key="unavailable"/>
    </condition>
  </objectDesc>
</physDesc>
<additional>
  <adminInfo>
    <recordHist>
      <source>
        <persName/>
        <date when="2020-01-01T08:15:30-01:00"/>
      </source>
    </recordHist>
  </adminInfo>
</additional>
</msDesc>
</sourceDesc>
</fileDesc>
</teiHeader>
```

- **Typ dokumentu:** Z nabídky v roletce vybereme typ dokumentu. Přestože mluvíme nejčastěji o kramářských tiscích, nacházejí se ve sbírkách paměťových institucí i rukopisy, strojopisy či fotokopie kramářských písní.
- **Materiál:** Z nabídky v roletce vybereme příslušný materiál. Kramářské tisky, případně modlitby a příbuzné tiskoviny, které bývají součástí sbírek kramářských tisků, mohly být vedle papíru tištěny i na méně obvyklé materiály, jako je textil či pergamen. Pro potřeby restaurování, ale i datování tisku odlišujeme ještě kyselý (dřevitý) papír.
- **Forma dokumentu:** Z nabídky v roletce vybereme příslušnou formu. V případě kramářských tisků se nejčastěji jedná o knihu, nebo jednolist.
- **Vodoznak:** Pokud katalogizovaný tisk má vodoznak, využijeme zaškrtačacího políčka a do pole *Poznámka k vodoznaku* jej popíšeme. Využití vodoznaku při katalogizaci má potenciál především při určování datace tisku.
- **Formát:** Z nabídky v roletce vybereme odpovídající formát. Pro kramářské tisky používáme značení formátu před strojovou výrobou papíru. Označení folio znamená jednou přeložený arch papíru, ze kterého tímto vzniknou dva listy. Takto přeložené archy se daly vázat do podoby knihy. Quarto značí dvakrát přeložený arch, ze kterého vznikly 4 listy. Kramářské tisky se nejčastěji vyskytují ve formátu šestnáctěrka (16°), novější potom ve formátu osmerka (8°), u modliteb často narazíme také na dvanáctěrkový formát (12°). Určení

ztěžuje to, že se často na jeden arch tiskly 2-4 exempláře tisku, počet stran je tedy zlomkem počtu stran, vzniklých složením celého archu.

The screenshot shows a user interface on the left and an XML preview on the right. The interface is titled "Samostatná písnička" and contains two main sections: "Číslování stránek" (Page numbering) and "Poznámka k fyzickému popisu" (Physical description note). The "Číslování stránek" section includes a dropdown menu for "Způsob číslování stránek" (Arabské číslování (arabicNumberedPage)), a text input for "Počet stran" (16), and a "Poznámka k rozměrům" (Note on dimensions) section with a text input containing "První sloka má římské číslování, ostatní arabské." The XML preview on the right shows the corresponding metadata structure, including elements for page numbering, dimensions, and a watermark.

```
</msContents>
<physDesc>
  <p>První sloka má římské číslování, ostatní arabské.</p>
  <objectDesc form="codex">
    <supportDesc material="paper">
      <support>
        <objectType key="print"/>
        <watermark>Na straně tři je viditelný fragment vodoznaku.
      </watermark>
      </support>
    <extent>
      <dim extent="16">Vzhledem k chybnému oříznutí tisku jsou rozměry jen přibližné.</dim>
      <measure unit="arabicNumberedPage" quantity="16"/>
      <dimensions>
        <height unit="mm" quantity="98"/>
        <width unit="mm" quantity="82"/>
        <depth unit="mm" quantity="3"/>
      </dimensions>
    </extent>
    <condition>
      <term type="condition" key="unavailable"/>
    </condition>
  </supportDesc>
</objectDesc>
</physDesc>
<additional>
  <adminInfo>
    <recordHist>
      <source>
        <persName/>
        <date when="2020-01-01T08:15:30-01:00"/>
      </source>
    </recordHist>
  </adminInfo>
</additional>
</msDesc>
</sourceDesc>
</fileDesc>
```

- **Číslování stránek:**
 - **Způsob číslování stránek:** Z nabídky v roletce vybereme, zda jsou strany číslované či nikoli.
 - **Počet stran:** Zapišeme příslušný počet stran číslicí.
- **Rozměry – výška v mm:** Změříme celý tisk a zapišeme číslicí.
- **Rozměry – šířka v mm:** Změříme celý tisk a zapišeme číslicí.
- **Rozměry – hloubka v mm:** Změříme celý tisk a zapišeme číslicí.
- **Poznámka k rozměrům:** Můžeme upřesnit případné zvláštnosti rozměrů tisku.
- **Poznámka k fyzickému popisu:** Slouží k zápisu jakékoli poznámky k fyzickému popisu, kterou není možné zahrnout do jiných polí.

Dispozice

Pole: Dispozice, Počet sloupců, Zrcadlo tisku – výška v mm, Zrcadlo tisku – šířka v mm

Při rozřezávání archů a skládání jednotlivých kramářských tiskům, ať už probíhalo v tiskárně, u prodejce písni, nebo u recipienta nebylo vždy postupováno nejpečlivěji. Proto se mohou i tisky pocházející se stejného nákladu svými rozměry lišit. Jejich určení proto mohou napomoci údaje o sazbě. Tomuto účelu slouží blok *dispozice*.

The screenshot shows a software interface for 'Samostatná písnička'. The 'Dispozice' section contains the following fields:

- Dispozice: Tiskáno per extensum. (perExtensum)
- Dispozice: Zadat počet sloupců?
- Počet sloupců: 1
- Počet sloupců: Zrcadlo tisku - výška v mm: 88
- Zrcadlo tisku - výška v mm: Zrcadlo tisku - šířka v mm: 74
- Zrcadlo tisku - šířka v mm: (empty)

The XML code snippet on the right shows the corresponding metadata:

```
</msContents>
<physDesc>
  <objectDesc form="codex">
    <supportDesc material="paper">
      <support>
        <objectType key="print"/>
      </support>
    </supportDesc>
    <extent>
      <dim extent="unavailable"/>
    </extent>
    <condition>
      <term type="condition" key="unavailable"/>
    </condition>
  </objectDesc>
  <layoutDesc>
    <layout columns="1" rend="perExtensum">
      <dimensions>
        <height unit="mm" quantity="88"/>
        <width unit="mm" quantity="74"/>
      </dimensions>
    </layout>
  </layoutDesc>
</physDesc>
<additional>
  <adminInfo>
    <recordHist>
      <source>
```

- **Dispozice:** Výběr z roletky.
- **Počet sloupců:** V případě, že text byl tištěn ve více sloupcích, zaškrtneme políčko *Zadat počet sloupců* a do pole *Počet sloupců* zapíšeme číslem.
- **Zrcadlo tisku – výška v mm:** Zrcadlem tisku se mívá velikost sazby, nikoli velikost celého dokumentu. Měříme pokud možno úplnou stránku.
- **Zrcadlo tisku – šířka v mm:** Zrcadlem tisku se mívá velikost sazby, nikoli velikost celého dokumentu.

Typografie

Pole: Písmo, Typografická poznámka

The screenshot displays a user interface for editing a manuscript's typographic settings. On the left, a panel titled "Samostatná písnička" contains a "Typografie" section. This section includes a font selection dropdown currently set to "Gotika (gothic)", a "Typografická poznámka" (typographic note) field containing the text "Sloky označeny rubrikami, stránkové kustody, mizející sazba, koncové majuskulní AMEN.", and a "Výzdoba" (decoration) section. On the right, the corresponding XML code is visible, showing the structure of the typographic data.

```
<physDesc>
  <objectDesc form="codex">
    <supportDesc material="paper">
      <support>
        <objectType key="print"/>
      </support>
    <extent>
      <dim extent="unavailable"/>
    </extent>
    <condition>
      <term type="condition" key="unavailable"/>
    </condition>
  </supportDesc>
</objectDesc>
<typeDesc>
  <typeNote script="gothic">
    <p>Sloky označeny rubrikami, stránkové kustody, mizející sazba, koncové majuskulní AMEN.</p>
  </typeNote>
</typeDesc>
</physDesc>
<additional>
  <adminInfo>
    <recordHist>
      <source>
        <persName/>
        <date when="2020-01-01T09:15:30-01:00"/>
      </source>
    </recordHist>
  </adminInfo>
</additional>
```

- **Písmo:** Vybereme z roletky odpovídající termín (Gotika, Latinka, Cyrilice, jiné). Termínem Gotika označujeme písmo nazývané někdy německé, či fraktura.
- **Typografická poznámka:** Slouží k zápisu dalších informací týkajících se písma a textu. Například způsob číslování slok, informace o kustodách, apod.

Výzdoba

Pole: Strana od, Strana do, Signatura, Slovní popis výzdoby, Rozměr výzdoby – výška v mm, Rozměr výzdoby – šířka v mm,

```
</msContents>
<physDesc>
  <objectDesc form="codex">
    <supportDesc material="paper">
      <support>
        <objectType key="print"/>
      </support>
    </supportDesc>
    <extent>
      <dim extent="unavailable"/>
    </extent>
    <condition>
      <term type="condition" key="unavailable"/>
    </condition>
  </objectDesc>
</physDesc>
<objectDesc>
<decoDesc>
  <decoNote>
    <locus from="1" to="1"/>
  </decoNote>
  <dimensions>
    <height unit="mm" quantity="40"/>
    <width unit="mm" quantity="40"/>
  </dimensions>
  <stamp type="signature">CG</stamp>
  <figure type="illustration">
    <index>
      <term type="technique">dřevořez</term>
    </index>
  </figure>
  <note>Titulní dřevořez bez orámování s vyobrazením Panny Marie Vranovské.</note>
</decoDesc>
</objectDesc>
<additional>
  <adminInfo>
    <recordHist>
      <source>
        <persName/>
        <date when="2020-01-01T08:15:30-01:00"/>
      </source>
    </recordHist>
  </adminInfo>
</additional>
</msDesc>
```

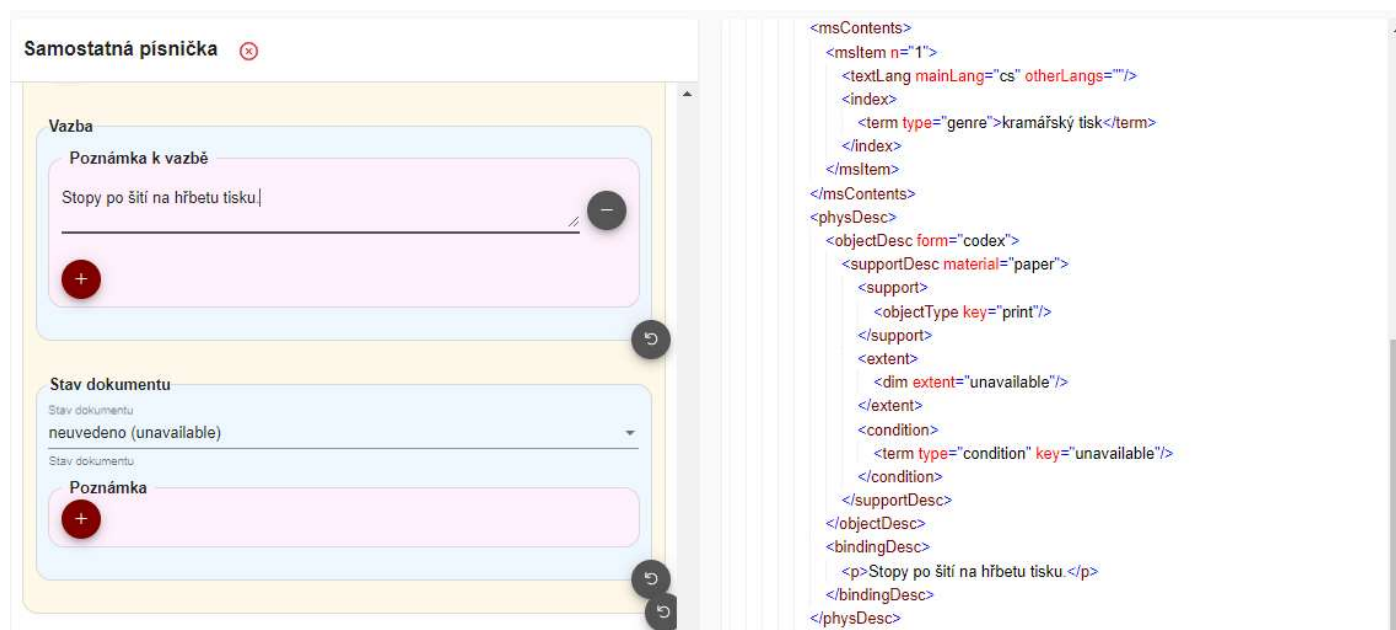
- **Strana od:** Uvedeme číslo příslušné strany.
- **Strana do:** Uvedeme číslo příslušné strany (bude pravděpodobně stejná).
- **Signatura:** Vyplníme jméno, nebo signaturu autora ilustrace, případně rytce, pokud je součástí ilustrace.
- **Slovní popis výzdoby:** Slouží k volnému popisu či interpretaci dané výzdoby. I zde je ovšem vhodné používat ustálenou terminologii.
- **Rozměr výzdoby – výška v mm:** Uvedeme číslem rozměr příslušného prvku výzdoby.
- **Rozměr výzdoby – šířka v mm:** Uvedeme číslem rozměr příslušného prvku výzdoby.
- **Typ výzdoby:** Vybereme ze seznamu v roletce. Pro potřeby KNM rozlišujeme jednotlivé ustálené prvky výzdoby. Jelikož je celý blok výzdoba multiplikovatelný, můžeme každý typ výzdoby popsat zvlášť, případně u jednoduchých prvků pouze zaznamenat jejich přítomnost a slovní popis nevyplňovat. Předmětem zájmu badatelů jsou primárně titulní ilustrace a podobně tomu je i při výběru tisků pro výstavní účely. Další typy výzdoby jako vlysy, viněty, drobné typografické ozdoby, apod. nabývají na významu v situacích, kdy je potřeba odlišit různá vydání identických textů. V posledních letech se objevují i pokusy využívat drobnějších typů výzdoby při identifikování producentů tisků v situacích, kdy chybí nakladatelské údaje.

- **Klíčová slova:**
 - **Typ klíčového slova:** Vybereme ze seznamu v roletce *Technika* nebo *Ostatní klíčová slova*.
 - **Klíčové slovo/termín:** Pokud jsme vybrali *Typ klíčového slova* *Technika*, zapíšeme příslušnou grafickou techniku použitou u daného typu výzdoby. Pokud jsme zvolili *Ostatní klíčová slova*, postupujeme stejně jako v případě tvorby *Klíčových slov* z obsahu tisku.

Vazba

Pole: Poznámka k vazbě

Kramářský tisk má nejčastěji formu volné složky sestávající se ze dvou až 32 listů. Vazbu v klasickém chápání tohoto pojmu tedy obvykle postrádá. Jen výjimečně zaznamenáváme případy prodejců kramářských tisků, kteří své tisky opatřovali jednoduchou vazbou. Přesto popis vazby má při zpracovávání jednotlivých kramářských tisků své opodstatnění. V paměťových institucích docházelo v minulosti z různých důvodů k rozešívání špalíčků, takže dnes uchováváme celou řadu jednotlivin, které nesou stopy původní příslušnosti ke konvolutu. K zaznamenání této informace může sloužit blok Vazba.

The screenshot displays a digital manuscript interface. On the left, a yellow header reads 'Samostatná písnička'. Below it, a light blue box titled 'Vazba' contains a pink note field with the text 'Stopy po šití na hřbetu tisku'. Below the note field is a dropdown menu for 'Stav dokumentu' set to 'neuvedeno (unavailable)'. To the right, an XML snippet is shown, detailing the binding description with elements like <msItem n="1">, <textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>, <index>, <term type="genre">kramářský tisk</term>, </index>, </msItem>, </msContents>, <physDesc>, <objectDesc form="codex">, <supportDesc material="paper">, <support>, <objectType key="print"/>, </support>, <extent>, <dim extent="unavailable"/>, </extent>, <condition>, <term type="condition" key="unavailable"/>, </condition>, </supportDesc>, </objectDesc>, <bindingDesc>, <p>Stopy po šití na hřbetu tisku.</p>, </bindingDesc>, </physDesc>.

- **Poznámka k vazbě:** Pole sloužící k podrobnému slovnímu popisu vazby.

Stav dokumentu

Pole: *Stav dokumentu*, *Poznámka*

The screenshot displays a user interface for a digital manuscript. On the left, a panel titled "Samostatná písnička" contains two main sections: "Vazba" (Binding) with a "Poznámka k vazbě" (Note on binding) field, and "Stav dokumentu" (Document status) with a dropdown menu currently set to "neúplné (incomplete)". Below the dropdown is a "Poznámka" (Note) field containing the text "Chybí vnitřní dvoulist, titulní strana přetržena." (Missing inner flyleaf, title page torn). On the right, the XML metadata for this document is shown, including elements for language, genre, material, and condition.

```
<origDate/>
</head>
<msContents>
  <msitem n="1">
    <textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
    <index>
      <term type="genre">kramářský tisk</term>
    </index>
  </msitem>
</msContents>
<physDesc>
  <objectDesc form="codex">
    <supportDesc material="paper">
      <support>
        <objectType key="print"/>
      </support>
      <extent>
        <dim extent="unavailable"/>
      </extent>
      <condition>
        <term type="condition" key="incomplete"/>
        <note>Chybí vnitřní dvoulist, titulní strana přetržena.</note>
      </condition>
    </supportDesc>
  </objectDesc>
</physDesc>
```

- **Stav dokumentu:** Umožňuje z roletky vybrat z přednastavených výrazů (dobrý, poškozeno, velmi poškozeno, neúplné, zlomek) ten, který nejlépe odpovídá stavu dokumentu. Pro tyto potřeby je opět potřeba v rámci instituce (oddělení) definovat jednotlivé termíny.
- **Poznámka:** Pole umožňující podrobnější slovní popis stavu dokumentu. Poznámku je vhodné použít k popisu rozsáhlejšího poškození nebo v případě, že je tisk neúplný.

Další informace

Literatura, citace, zdroje

Pole: Zdroj, Signatura, Literatura nebo odkaz

The screenshot shows a user interface for document management. The top section, 'Stav dokumentu', has a dropdown menu set to 'neuveдено (unavailable)'. Below it is a 'Poznámka' field with a red plus icon. The bottom section, 'Další informace', is titled 'Literatura, citace, zdroje' and contains a checked checkbox 'Má vlastní identifikátor? (Knihopis?)'. Below this are three input fields: 'Zdroj' (set to 'KPS-Databáze Knihopis (knihopis)'), 'Signatura nebo jiný identifikátor' (set to 'K01568'), and 'Literatura nebo odkaz' (set to 'Sborník Národního muzea v Praze, řada C - Literární historie, sv. XXIII, 1978, č. 1-4, s. 78.'). A red plus icon is at the bottom left. To the right, a TEI XML snippet shows the corresponding data structure, including a citation with the identifier 'K01568' and the full text of the reference.

```
</extent>
<condition>
  <term type="condition" key="unavailable"/>
</condition>
</supportDesc>
</objectDesc>
</physDesc>
<additional>
  <adminInfo>
    <recordHist>
      <source>
        <persName/>
        <date when="2020-01-01T08:15:30-01:00"/>
      </source>
    </recordHist>
  </adminInfo>
  <listBibl>
    <bibl type="citation">
      <idno type="knihopis">K01568</idno>
      Sborník Národního muzea v Praze, řada C - Literární historie, sv. XXIII, 1978,
      č. 1-4, s. 78.</bibl>
    </listBibl>
  </additional>
</msDesc>
</sourceDesc>
</fileDesc>
</teiHeader>
<facsimile>
  <surface/>
</facsimile>
</TEI>
```

- **Zdroj:** V případě, že zpracováváný tisk je popsán v Knihopise (ať už knižní či online verzi) použijeme zaškrtnuté políčko *Má vlastní identifikátor* a vybereme z nabídky *Databáze Knihopis*. Pokud je tisk popsán v jiném databázovém systému, vybereme z nabídky *Jiný* a vyplníme příslušný identifikátor.
- **Signatura nebo jiný identifikátor:** Vyplníme signaturu knihopisu či identifikátor databáze, na kterou odkazujeme.
- **Literatura nebo odkaz:** Vyplníme citaci literatury či odkaz na online zdroj, kde je katalogizovaný tisk popsán či zmíněn nebo je jinak relevantní k jeho určení.

Další zdroje

Pole: Další exemplář


```
</physDesc>
<additional>
  <adminInfo>
    <recordHist>
      <source>
        <persName/>
        <date when="2020-01-01T08:15:30-01:00"/>
      </source>
    </recordHist>
  </adminInfo>
  <surrogates>
    <bibl>KNM KP A 41/2</bibl>
    <bibl>KNM KP R. Hlava 54</bibl>
  </surrogates>
</additional>
</msDesc>
</sourceDesc>
</fileDesc>
</teiHeader>
<facsimile>
  <surface/>
</facsimile>
</TEI>
```

- Další exemplář: Toto pole slouží pro zapsání signatury či jiného označení dalšího identického kramářského tisku. Signatura identického tisku je obvykle připsána na kartě hned vedle signatury popisovaného dokumentu. Další možností je signatura obsahující několik exemplářů lišících se přírůstkovým číslem. V takovém případě do pole Další exemplář zapíšeme příslušné přírůstkové číslo ve správném tvaru a do závorky doplníme signaturu. Je vhodné vyplňovat signaturu včetně určení vlastníka fondu.

Katalogizace - Špalíček písní

V následující části se budeme věnovat katalogizaci špalíčků kramářských tisků. V případě špalíčků vytváříme v Ignisu 2 zvláštní záznam pro celý konvolut a následně dílčí záznamy jednotlivých přitisků (budeme popisovat v další části samostatně). K jejich propojení dojde po nahrání do správného systému Invenio a projeví se ve výsledném zobrazení na portálu Špalíček.net. Tvorba hlavního záznamu konvolutu probíhá ve stejném formuláři jako pro samostatný kramářský tisk. Jejich funkčnost zůstává nezměněna, pouze jsou některá vypuštěna a do zbylých se zapisují mírně odlišné informace, relevantní pro typ dokumentu.

Příklad špalíčku kramářských tisků:

Špalíček kramářských tisků v původní lidové vazbě, uložený v lakované krabičce vyrobené roku 1932 F. Erbenem. Vnitřní víko nese christogram IHS, vnější obal zobrazení Panny Marie. Konvolut obsahuje 67 tisků z let 1789-1848.

Popis konvolutu

Popis

Pole: Titul v přepisu

Špalíčky nesou jen málokdy vlastní název, a pokud ano, jedná se většinou o později upravované, nebo přímo uměle vytvořené špalíčky. Titul špalíčku se také nemusí vyskytovat na první stránce konvolutu, neboť ta je obvykle shodná s titulní stranou prvního tisku (přívazku). Pokud již špalíček má vlastní titul, obvykle jej najdeme na deskách, hřbetu, případně u novějších konvolutů na zvláštním titulním listu.

Příklad (Titul v přepisu):

Špalíček písní světských a náboženských. původně snad z pozůstalosti matky výtvarníka Mikoláše Alše, odkud přešel do vlastnictví Josefa Váchala. Ten jej nově opatřil originální vlastní vazbou a titulním listem s názvem konvolutu.

Datace

Pole: Datace – slovně, Datace – ne před, Datace – ne po

V případě datace celého konvolutu se v drtivé většině jedná o přibližné časové rozmezí, založené na datech vevázaných tisků a známých informacích o vlastnících. V poli *datace slovně* tak uvádíme dataci v hranatých závorkách.

Další původci

S blokem pracujeme stejně jako v případě samostatného kramářského tisku, ale používáme pouze odpovědnosti, vztahující se k celému konvolutu. Z toho důvodu z roletky *Kód role* pracujeme pouze s položkami *Dřívější majitel*, *Knihvazač*, *Autor exlibris*, atd.

Shrnutí

Blok shrnutí opět funguje stejně jako u samostatného tisku, pouze se vztahuje na celý konvolut. Katalogizátor se tedy snaží na tomto místě zhodnotit obsahovou stránku špalíčku, stejně jako přesněji analyzovat konvolut z hlediska datace a místa vydání tisků. Výsledkem pak může být alespoň přibližný obraz majitele/majitelky špalíčku.

Rozpis obsahu (Titulní strana)

Pole: Strana od, Strana do, Titulní strana (transliterace)

Podobně jako u samostatného tisku slouží tento blok k přesnému přepsání titulní strany, pokud špalíček titulní stranu obsahuje, případně k transliteraci názvu konvolutu, je-li uveden jinde než na titulní straně.

- **Strana od:** Volně editovatelné pole, umožňuje zapsat i informace typu: *předsádka* či *hřbet konvolutu*.
- **Strana do:** Volně editovatelné pole, umožňuje zapsat i informace typu: *předsádka* či *hřbet konvolutu*.
- **Titulní strana (transliterace):** Slouží k transliteraci titulní strany konvolutu. Pozor, nejedná se o titulní stranu prvního přívazku.

Rozpis obsahu (Kolofon)

Pole kolofon v případě konvolutu slouží k zapsání informací, které nejsou součástí titulní strany, ani jednotlivých přívazků.

Historie dokumentu (Provenience)

Blok plní stejný účel jako u samostatného tisku, pouze se vztahuje na celý konvolut.

Fyzický popis

Při vyplňování bloku se omezíme pouze na pole Formát, Číslování stránek, Rozměry a Poznámka k rozměrům, Poznámka k fyzickému popisu.

- **Formát:** Informace v poli se opět vztahuje k celému konvolutu. Pokud některé přívazky mají jiný formát, zmíníme to v *Poznámce k rozměrům*.
- **Číslování stránek:** U konvolutů se obvykle jedná o dodatečné číslování stránek sběratelem nebo kurátorem v paměťové instituci. K upřesnění charakteru číslování použijeme *Poznámku k fyzickému popisu*.
- **Rozměry:** Uvedeme číslem, stejně jako u samostatného kramářského tisku.
- **Poznámka k rozměrům:** Týká se celého konvolutu, ale může sloužit i pro zdůraznění odlišných rozměrů některých přívazků.
- **Poznámka k fyzickému popisu:** Vztahuje se k celému konvolutu, slouží podobně jako u popisu samostatného kramářského tisku.

Vazba

Blok plní stejný účel jako u samostatného tisku, pouze se vztahuje na celý konvolut.

Stav dokumentu

Blok plní stejný účel jako u samostatného tisku, pouze se vztahuje na celý konvolut.

Další informace (Literatura, Citace, Zdroje):

Blok plní stejný účel jako u samostatného tisku, pouze se vztahuje na celý konvolut.

Katalogizace – Přívazek

Za přívazek označujeme kramářský tisk, který je součástí konvolutu (špalíčku). V programu Ignis 2 je každý přívazek zpracováván v podstatě shodně jako samostatná kramářská píseň. Navíc je pouze blok *Identifikace přívazku*, který slouží k následnému propojení přívazků se záznamem celého konvolutu v programu Invenio.

Identifikace přívazku:

Pole: Pořadí přívazku, Identifikace přívazku

The screenshot displays the 'Přívazek' (Folio) form in Ignis 2, divided into two main sections: 'Identifikace konvolutu' (Manuscript identification) and 'Identifikace přívazku' (Folio identification). The 'Identifikace konvolutu' section includes fields for 'Stát uložení' (Country of origin), 'Místo uložení *' (Place of origin), 'Instituce uložení' (Institution of origin), 'Uložiště' (Repository), 'Kolekce' (Collection), and 'Přirůstkové číslo' (Accession number). The 'Identifikace přívazku' section includes 'Pořadí přívazku *' (Folio order), 'Označení přívazku *' (Folio designation), and 'Označení přívazku' (Folio designation). The XML output on the right shows the corresponding TEI structure, including the title 'Přepis kartotéky incipitů kramářských tisků', the manuscript identifier 'KNM KP R. Hlava Špal. 12', and the folio identifier 'KNM KP R. Hlava Špal. 12/3'. The XML also includes the title 'Přepis kartotéky incipitů kramářských tisků' and the term 'kramářský tisk'.

- **Pořadí přívazku:** Vyplníme pouze číslovku označující pořadí přívazku v konvolutu.
- **Označení přívazku:** Vyplníme identifikátor přívazku. V KNM používáme signaturu konvolutu a číslo přívazku za lomítkem.

Katalogizace – Přítisk

Jako přítisk označujeme významově a graficky oddělenou část textu kramářského tisku, která byla přidávána kvůli maximálnímu využití rozsahu tiskové složky. Tisk může obsahovat jednu i více takových částí. Pro účely katalogizace za přítisk považujeme i více tematicky podobných textů (typicky kramářských písní či modliteb). Na rozdíl od přívazku, který je částí druhotně vytvořeného celku (konvolutu), je přívazek (dle starší terminologie též přídavek) integrální součástí tisku. V programu Ignis 2 je každý přívazek zpracováván v rámci záznamu celého tisku. Z důvodu dodržení struktury zápisu v TEI P5 mají všechny části tisku přiřazeno číslo dle logické posloupnosti textů. Číslo je přiřazeno automaticky a je pouze třeba zpracovávat přítisky v pořadí, ve kterém se v tisku nacházejí.

U přítisků zaznamenáváme:

Incipit (vždy)

Autory (pokud jsou odlišní od autorů prvního textu)

Další odpovědnosti (pokud jsou uvedeny a jsou odlišné od odpovědností za celý tisk)

Název (není-li samostatný název u prvního textu, duplikuje se hlavní název)

Shrnutí (všeobecná poznámka)

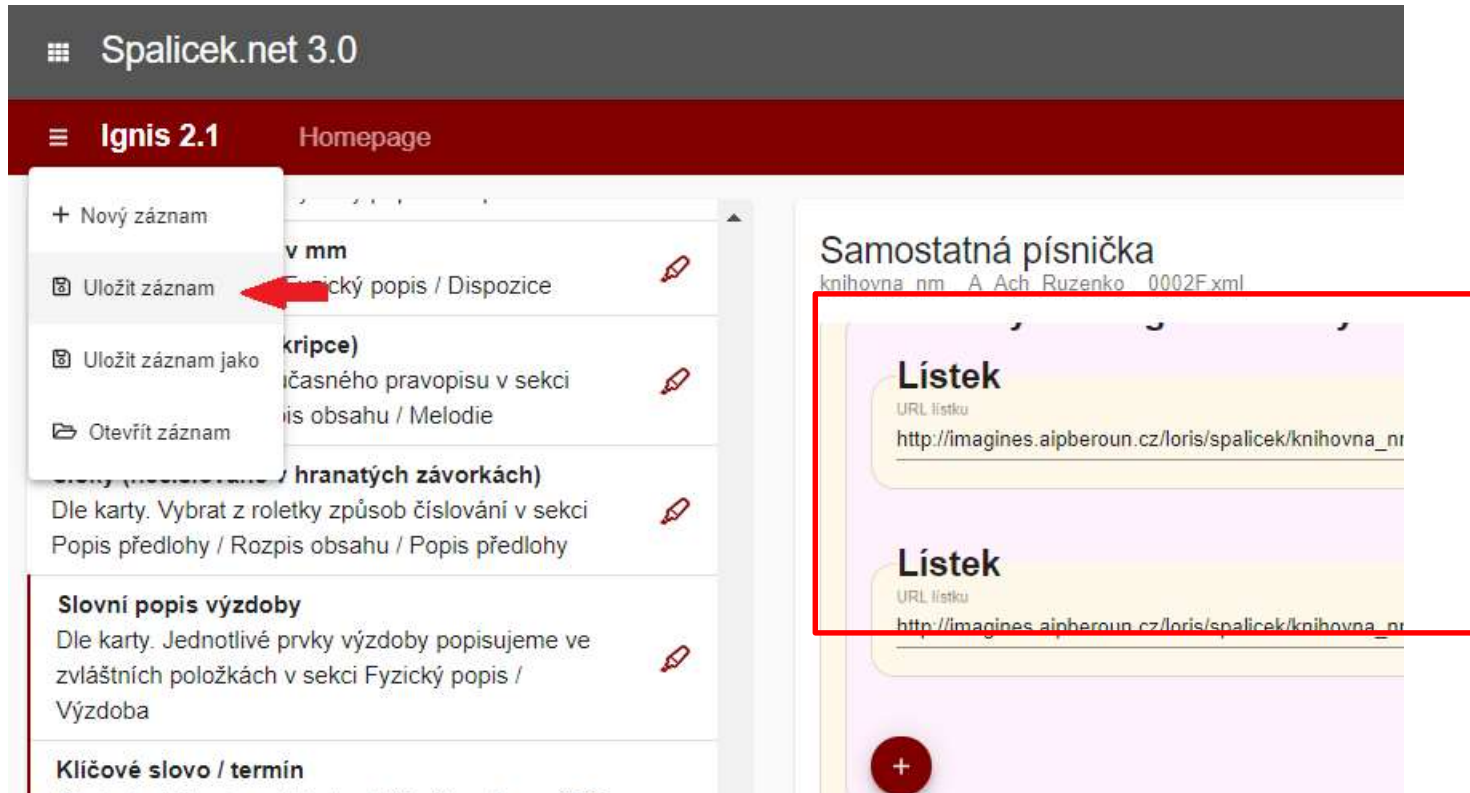
Klíčová slova

Nápěv (je-li uveden)

Stránkování (rozsah stran, na kterých je přítisk vytištěn).

Uložení záznamu:

Po dokončení katalogizace soubor uložíme:

The screenshot displays the Ignis 2.1 software interface. At the top, there is a navigation bar with 'Spalicek.net 3.0' and 'Ignis 2.1 Homepage'. A dropdown menu is open, showing options: '+ Nový záznam', 'Uložit záznam' (highlighted with a red arrow), 'Uložit záznam jako', and 'Otevřít záznam'. The main area shows a list of records with columns for title, description, and edit icons. One record is expanded to show a preview of a record titled 'Samostatná písnička' with a URL 'http://imagines.aipberoun.cz/loris/spalicek/knihovna_...'. The preview shows two 'Lístek' (leaf) entries with their respective URLs. A red box highlights the preview area.

Způsob ukládání souboru je popsán na s. 3 této metodiky (**bod 5** v kapitole **Přihlášení, otevírání a ukládání souborů**).

Literatura ke zpracování kramářských tisků:

SVOBODOVÁ, Jaroslava. *Bibliografický popis podle pravidel RDA* [online]. Praha: Národní knihovna ČR, 2015 [cit. 5. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/rda>

Minimální záznam – MARC21. Staré tisky 1501-1800. Dostupné z: <https://text.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/Archiv/stt-marc-minzazn> [cit. 5. 9. 2022]

KAŠPAROVÁ, Jaroslava; MRÁKOTOVÁ, Dana. *Katalogizace starých tisků 1501-1800 v národní knihovně ČR : Báze STT 1501-1800 (Stav k roku 2000)*. Praha, Národní knihovna České republiky, 2001, 291 s. ISBN 80-7050-375-0.

KAŠPAROVÁ, Jaroslava. *Kramářské tisky Knihovny Národního muzea: Vytvoření on-line digitální knihovny kramářských tisků: Analýza projektu*. 1.2. AiP Beroun, 2009. [nepublikovaný interní dokument].

HOLUBOVÁ, Markéta. *Katalog kramářských tisků brněnského pracoviště Etnologického ústavu AV ČR*. Praha: Etnologický ústav Akademie věd České republiky, v.v.i., 2021. 370 stran. ISBN 978-80-88081-31-9.

KOPALOVÁ, Ludmila, ed. a HOLUBOVÁ, Markéta, ed. *Katalog kramářských tisků*. Praha: Etnologický ústav Akademie věd České republiky, 2008. 485 s. ISBN 978-80-87112-07-6.

Knihopis českých a slovenských tisků od doby nejstarší až do konce XVIII. století : Díl 2, Tisky z let 1501-1800 : Část 6, Písmeno P – píseň. Praha : ČSAV, 1956. Čís. 6688-12820.

Pravidla jmenné katalogizace starých tisků, prvotisků a rukopisů. Praha : SPN, 1971. 159 s. S. 54-55.

BYDŽOVSKÁ, Iva; MĚŘIČKA, Matěj. Digitální knihovna kramářských tisků Špalíček. *Knihovna plus* [online], 2018, 14(2) [cit. 5. 9. 2022]. ISSN 1801-5948. Dostupné z: <https://knihovnaplus.nkp.cz/archiv/2018-02/historie-a-soucasnost/digitalni-knihovna-kramarskych-tisku-spalicek>.

BEZDĚK, KAREL; RYŠAVÁ, Eva. České kramářské písňové tisky, jejich bibliografické zpracování a ukázka bibliografie 19. století. *Sborník Národního muzea v Praze : Řada C – Literární historie*, 1983, sv. XXVIII, č. 4, s.173 – 187. ISSN 0036-5351.

RYŠAVÁ, Eva. Práce na bibliografii kramářských písní 19. století v Knihovně Národního muzea v Praze. *Sborník Národního muzea v Praze : Řada C – Literární historie*, 1974, sv. XIX, č. 1-2, s.31 – 36. ISSN 0036-5351.

RYŠAVÁ, Eva a Marta ČERMÁKOVÁ. NÁRODNÍ MUZEUM. *Bibliografie českých kramářských písňových tisků 19. stol. I. (písmeno A)*. Praha, 1990, [nepublikovaný dokument].

Online zdroje

EBBA. English Broadside Ballad Archive. <http://ebba.english.ucsb.edu/>;
<http://ebba.english.ucsb.edu/page/cataloguing> [citováno 22.8. 2022]

TEI: *Text Encoding Initiative* [online]. Dostupné z: <http://www.tei-c.org/index.xml> [cit. 22. 8. 2022]

OXFORD UNIVERSITY COMPUTING SERVICES. *ENRICH Project* [online].. Dostupné z:
<http://projects.oucs.ox.ac.uk/ENRICH> [cit. 22. 8. 2022]

BYDŽOVSKÁ, Iva. *Metodika tvorby bibliografických záznamů kramářských tisků v programu Ignis – XML record editor. Popis práce s programem*. Praha, Národní muzeum. Dostupné online:
<https://code.google.com/archive/p/ignis/downloads> [cit. 5. 9. 2022]

Databáze geografických autorit pro kramářské tisky. Národní muzeum, Praha. 2019. Dostupná z:
<http://geoauthority.spalicek.net/>

Špalíček: Digitální knihovna kramářských tisků. Národní muzeum, Praha. 2011. Dostupné z: <http://www.spalicek.net>

Metodika a přístup k programu Ignis

Aktuální text metodiky a historie verzí jsou dostupné online: www.spalicek.net/ignis

Online nástroj pro tvorbu bibliografických záznamů kramářských tisků Ignis 2 [aktuální verze Ignis 2.4.10., cit.: 5. 9. 2022].

Dostupný z: <http://www.spalicek.net/hub/ignis/lana/default/homepage> [cit. 5. 9. 2022]

Ignis 2 z bezpečnostních důvodů vyžaduje přihlašovací údaje, které na vyžádání poskytneme.

Přílohy

Hlavní záznam konvolutu

```
<!-- IGNIS BLOCK -->
<TEI>
  <teiHeader>
    <fileDesc>
      <titleStmt>
        <title>Katalogizace</title>
      </titleStmt>
      <publicationStmt>
        <publisher>Knihovna Národního muzea, Praha</publisher>
      </publicationStmt>
      <sourceDesc>
        <msDesc xml:id="id1234567890" xml:lang="cs">
          <msIdentifier>
            <country key="xr">Česko</country>
            <settlement>Praha</settlement>
            <institution>Knihovna Národního muzea</institution>
            <repository>NB NM</repository>
            <collection>Kramářské písně R. Hlava</collection>
            <idno>KNM KP R. Hlava Špal. 1</idno>
          </msIdentifier>
          <head>
            <title type="main">[Název chybí]</title>
            <origDate notBefore="1840" notAfter="1870">[1840-1870]</origDate>
          </head>
          <msContents>
            <summary>
              <p>Špalíček obsahující 25 kramářských písní s náboženskou tematikou. 15 písní má alespoň částečné nakladatelské údaje. Sedm písní se hlásí místem tisku do Litomyšle, pět do Chrudimi a po jedné do Nového Bydžova, Těšína a Skalice. Jedenáct písní z 60. let je na dřevitém papíře.</p>
            </summary>
            <msItem>
              <respStmt>
                <resp key="fmo">
                  <note>2. majitel</note>
                </resp>
                <persName cert="high"><idno type="spalicek::persAut">37735</idno>Hlava, Rudolf</persName>
                <name type="place"><idno type="spalicek::geoAut">2559</idno>Semily (Česko)</name>
              </respStmt>
              <respStmt>
                <resp key="fmo">
                  <note>1. majitel</note>
                </resp>
                <persName cert="low">Ant. Grasnar</persName>

```

```

        <name type="place">Bělá 47</name>
    </respStmt>
    <rubric>[Název chybí]</rubric>
</msItem>
</msContents>
<physDesc>
    <objectDesc form="codex">
        <supportDesc material="paper">
            <extent>
                <dim extent="16°"/>
                <measure unit="nonNumberedPage" quantity="198"/>
                <dimensions>
                    <height unit="mm" quantity="115"/>
                    <width unit="mm" quantity="90"/>
                    <depth unit="mm" quantity="22"/>
                </dimensions>
            </extent>
            <condition>
                <term type="condition" key="fine"/>
                <note>V roce 1993 restaurováno Tomášem Flégrem ze SPŠG. Jednotlivé složky vyspraveny japonským papírem, nebo dolity ručním papírem. Odkyseleno. Restaurátorská zpráva uložena v odd. Knižní kultury KNM.</note>
            </condition>
        </supportDesc>
    </objectDesc>
    <bindingDesc>
        <p>Desky ze slabé strojní lepenky s tmavě modrým potahem, potištěným žlutočerným vzorem. Šito na tři vrstvy: šedý karton a dva tenké papíry, každá složka šita zvlášť, šití neuspořádané. Listy prošity na třech místech a potom přišity. Hnědá a bílá slabá niť. </p>
    </bindingDesc>
</physDesc>
<history>
    <provenance type="handwrittenNotes">Poznámka tužkou na vnitřní straně zadních desek: Ant. Grasnar [?], Bělá 47</provenance>
</history>
<additional>
    <adminInfo>
        <recordHist>
            <source>
                <persName>Matěj Měřička</persName>
                <date when="2020-01-01T08:15:30-01:00"/>
            </source>
        </recordHist>
    </adminInfo>
</additional>
</msDesc>
</sourceDesc>
</fileDesc>
</teiHeader>
<facsimile>
    <surface/>

```

</facsimile>
</TEI>

Přívazek

```
<!-- IGNIS BOUND SONG -->
```

```
<TEI>
```

```
<teiHeader>
```

```
<fileDesc>
```

```
<titleStmt>
```

```
<title>Přepis kartotéky incipitů kramářských tisků</title>
```

```
</titleStmt>
```

```
<publicationStmt>
```

```
<publisher>Knihovna Národního muzea, Praha</publisher>
```

```
</publicationStmt>
```

```
<sourceDesc>
```

```
<msDesc xml:id="id1234567890">
```

```
<msIdentifier>
```

```
<country key="xr">Česko</country>
```

```
<settlement>Praha</settlement>
```

```
<institution>Knihovna Národního muzea</institution>
```

```
<repository>NB NM</repository>
```

```
<collection>Kramářské písně R. Hlava</collection>
```

```
<idno>KNM KP R. Hlava Špal. 1/1</idno>
```

```
</msIdentifier>
```

```
<msPart xml:lang="cs" n="1">
```

```
<msIdentifier>
```

```
<idno>KNM KP R. Hlava Špal. 1/1KNM KP R. Hlava Špal. 1</idno>
```

```
</msIdentifier>
```

```
<head>
```

```
<title type="main">Vroucná píseň k blahoslavené Panny Marii  
Cellenské.</title>
```

```
<origDate notBefore="1868" notAfter="1868">1868</origDate>
```

```
</head>
```

```
<msContents>
```

```
<summary>
```

```
<p>Nábožná píseň propagující kult Panny Marie Cellenské.</p>
```

```
</summary>
```

```
<msItem n="1">
```

```
<title type="incipit">Má duše schovej se, Nepřítel blíží se ;</title>
```

```
<textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
```

```
<respStmt>
```

```
<resp key="prt"/>
```

```
<persName cert="high"><idno
```

```
type="spalicek::persAut">35278</idno>Bergerová, Josefa</persName>
```

```
<name type="place"><idno type="spalicek::geoAut">1683</idno>Litomyšl
```

```
(Česko)</name>
```

```
</respStmt>
```

```
<index>
```

```
<term type="genre">kramářské tisky</term>
```

```
<term type="genre">kramářské písně</term>
```

```
<term type="genre">nábožné písně</term>
```

```
<term type="religion_person">Panna Maria Mariazellská</term>
```

```

    <term type="topic">víra</term>
    <term type="topic">poutní místa</term>
    <term type="place"><idno type="spalicek:geoAut">5278</idno>Mariazell
(Rakousko)</term>
    <term type="genre">kramářský tisk</term>
</index>
<rubric><locus from="1" to="1"/>Wroucná pjsěň // k blahoslavené // Panny
Marii Cellenské. // Tiskem Jos. Berger=owé w Litomyssli 1868. //</rubric>
<incipit><locus from="3" to="3"/>Má dusse schoweg se, // Nepřjtel bljžj se
; //</incipit>
    <note>
        <measure type="strophes" subtype="numbered">8</measure>
    </note>
</msItem>
</msContents>
<physDesc>
    <objectDesc form="codex">
        <supportDesc material="acidicPaper">
            <support>
                <objectType key="print"/>
            </support>
            <extent>
                <dim extent="16°"/>
                <measure unit="nonNumberedPage" quantity="8"/>
            </extent>
            <condition>
                <term type="condition" key="fine"/>
            </condition>
        </supportDesc>
        <layoutDesc>
            <layout rend="perExtensum">
                <dimensions>
                    <height unit="mm" quantity="84"/>
                    <width unit="mm" quantity="62"/>
                </dimensions>
            </layout>
        </layoutDesc>
    </objectDesc>
    <typeDesc>
        <typeNote script="gothic">
            <p>Sloky číslovány na počátku uprostřed.</p>
        </typeNote>
    </typeDesc>
    <decoDesc>
        <decoNote>
            <locus from="1" to="1"/>
            <dimensions>
                <height unit="mm" quantity="50"/>
                <width unit="mm" quantity="36"/>
            </dimensions>
            <figure type="illustration">
                <index>

```

```

        <term type="technique">Dřevořez</term>
        <term type="keyword">Panna Maria v Naději</term>
        <term type="keyword">Panna Maria Karlovská</term>
    </index>
</figure>
<note>Dřevořez s vyobrazením Panny Marie v Naději na Karlově.</note>
</decoNote>
<decoNote>
    <locus from="7" to="7"/>
    <figure type="line"/>
    <note>Krátká tučná koncová linka.</note>
</decoNote>
</decoDesc>
</physDesc>
<additional>
    <adminInfo>
        <recordHist>
            <source>
                <persName>Matěj Měřička</persName>
                <date when="2020-01-01T08:15:30-01:00"/>
            </source>
        </recordHist>
    </adminInfo>
</additional>
</msPart>
</msDesc>
</sourceDesc>
</fileDesc>
</teiHeader>
<facsimile>
    <surface/>
</facsimile>
</TEI>

```

Samostatný tisk

```
<TEI>
  <teiHeader>
    <fileDesc>
      <titleStmt>
        <title>Katalogizace</title>
      </titleStmt>
      <publicationStmt>
        <publisher>Knihovna Národního muzea, Praha</publisher>
      </publicationStmt>
      <sourceDesc>
        <msDesc xml:id="id1234567890" xml:lang="cs">
          <msIdentifier>
            <country key="xr">Česko</country>
            <settlement>Praha</settlement>
            <institution>Knihovna Národního muzea</institution>
            <repository>NB NM</repository>
            <collection>Modlitby R. Hlava</collection>
            <idno>Modlitby R. Hlava 1721</idno>
            <altIdentifier type="internal">
              <idno type="access_number">15/2018</idno>
            </altIdentifier>
          </msIdentifier>
          <head>
            <title type="main">Krásný nábožný odpustkový vinš k blahoslavené Panně Marii,
na památku ze svaté pouti.</title>
            <origDate notBefore="1863" notAfter="1889">[1863-1889]</origDate>
          </head>
          <msContents>
            <msItem n="1">
              <locus from="2" to="2"/>
              <title type="incipit">Na tisíc milionkrát budiž pozdravená Panno
Maria!</title>
              <textLang mainLang="cs" otherLangs=""/>
              <respStmt>
                <resp key="prt"/>
                <persName cert="high"><idno
type="spalicek::persAut">35278</idno>Bergerová, Josefína</persName>
                <name type="place"><idno type="spalicek::geoAut">1683</idno>Litomyšl
(Česko)</name>
              </respStmt>
              <respStmt>
                <resp key="fmo"/>
                <persName cert="high">Hlava, Rudolf</persName>
                <name type="place"><idno type="spalicek::geoAut">2559</idno>Semily
(Česko)</name>
              </respStmt>
              <respStmt>
                <resp key="fmo"/>
                <orgName cert="high">Antikvariát Ztichlá klika</orgName>
                <name type="place"><idno type="spalicek::geoAut">237</idno>Praha
(Česko)</name>
            </msItem>
          </msContents>
        </msDesc>
      </sourceDesc>
    </fileDesc>
  </teiHeader>

```

```

    </respStmt>
    <respStmt>
      <resp key="pbl"/>
      <persName cert="high"><idno
type="spalicek::persAut">35278</idno>Bergerová, Josefína</persName>
      <name type="place"><idno type="spalicek::geoAut">1683</idno>Litomyšl
(Česko)</name>
    </respStmt>
    <index>
      <term type="genre">modlitby</term>
      <term type="genre">kramářské tisky</term>
      <term type="genre">kramářský tisk</term>
      <term type="religion_person">Panna Maria</term>
    </index>
    <rubric><locus from="1" to="1"/>Krásný nábožný // odpustkový winš // k
blahoslawené // Panně Marii, // na památku ze swaté pouti. // Tisk a sklad Jos. Bergrowé w
Litomyssli. //</rubric>
    <incipit><locus from="2" to="2"/>Na tisíc milionkrát budiž // pozdrawená
Panno Maria! //</incipit>
    <note>
      <measure type="strophes" subtype="unnumbered">Prozaický text.</measure>
    </note>
  </msItem>
</msContents>
<physDesc>
  <objectDesc form="codex">
    <supportDesc material="acidicPaper">
      <support>
        <objectType key="print"/>
      </support>
      <extent>
        <dim extent="8°"/>
        <measure unit="nonNumberedPage" quantity="4"/>
        <dimensions>
          <height unit="mm" quantity="150"/>
          <width unit="mm" quantity="84"/>
          <depth unit="mm" quantity="1"/>
        </dimensions>
      </extent>
      <condition>
        <term type="condition" key="fine"/>
      </condition>
    </supportDesc>
    <layoutDesc>
      <layout rend="perExtensum">
        <dimensions>
          <height unit="mm" quantity="119"/>
          <width unit="mm" quantity="62"/>
        </dimensions>
      </layout>
    </layoutDesc>
  </objectDesc>

```

```

<typeDesc>
  <typeNote script="gothic"/>
</typeDesc>
<decoDesc>
  <decoNote>
    <locus from="1" to="1"/>
    <dimensions>
      <height unit="mm" quantity="48"/>
      <width unit="mm" quantity="41"/>
    </dimensions>
    <figure type="illustration">
      <index>
        <term type="technique">dřevořez</term>
        <term type="keyword">Panna Maria</term>
      </index>
    </figure>
    <note>Panna Maria</note>
  </decoNote>
</decoDesc>
</physDesc>
<history>
  <provenance type="bookplate"/>
</history>
<additional>
  <adminInfo>
    <recordHist>
      <source>
        <persName>Kristýna Stašová</persName>
        <date when="2020-01-01T08:15:30-01:00"/>
      </source>
    </recordHist>
  </adminInfo>
</additional>
</msDesc>
</sourceDesc>
</fileDesc>
</teiHeader>
<facsimile>
  <surface/>
</facsimile>
</TEI>

```

Soubor XSD pro zápis v Ignisu

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<xs:schema xmlns:xs="http://www.w3.org/2001/XMLSchema" elementFormDefault="qualified"
targetNamespace="http://www.w3.org/XML/1998/namespace" xmlns:dcr="http://www.isocat.org/ns/dcr"
xmlns:tei="http://www.tei-c.org/ns/1.0">
  <xs:import namespace="http://www.isocat.org/ns/dcr" schemaLocation="dcr.xsd"/>
  <xs:import namespace="http://www.tei-c.org/ns/1.0" schemaLocation="document.xsd"/>
  <xs:attribute name="id" type="xs:ID">
    <xs:annotation>
      <xs:documentation>(identifier) provides a unique identifier for the element bearing the
attribute.</xs:documentation>
    </xs:annotation>
  </xs:attribute>
  <xs:attribute name="lang">
    <xs:simpleType>
      <xs:union memberTypes="xs:language">
        <xs:simpleType>
          <xs:restriction base="xs:token">
            <xs:enumeration value="">
              <xs:annotation>
                <xs:documentation/>
              </xs:annotation>
            </xs:enumeration>
          </xs:restriction>
        </xs:simpleType>
      </xs:union>
    </xs:simpleType>
  </xs:attribute>
  <xs:attribute name="base" type="xs:anyURI">
    <xs:annotation>
      <xs:documentation>provides a base URI reference with which applications can resolve relative URI references
into absolute URI references.</xs:documentation>
    </xs:annotation>
  </xs:attribute>
  <xs:attribute name="space">
    <xs:annotation>
      <xs:documentation>signals an intention about how white space should be managed by
applications.</xs:documentation>
    </xs:annotation>
  <xs:simpleType>
    <xs:restriction base="xs:token">
      <xs:enumeration value="default">
        <xs:annotation>
          <xs:documentation>signals that the application's default white-space processing modes are
acceptable</xs:documentation>
        </xs:annotation>
      </xs:enumeration>
      <xs:enumeration value="preserve">
        <xs:annotation>
          <xs:documentation>indicates the intent that applications preserve all white space</xs:documentation>
        </xs:annotation>
      </xs:enumeration>
    </xs:restriction>
  </xs:simpleType>

```

```
</xs:annotation>  
</xs:enumeration>  
</xs:restriction>  
</xs:simpleType>  
</xs:attribute>  
</xs:schema>
```